

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

ОБИД... АРТІ ПІДТРИМУЮТЬ АЙЗЕНГАВЕРОВУ ТОРГОВЕЛЬНУ ПРОГРАМУ

СЕНАТ ПРИЙНЯВ БІЛЬШІСТЬЮ 75 ДО 13 ГОЛОСІВ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ВЗАЄМНИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР ІЗ ЗАКОРДОНОМ

Вашингтон. — Сенат прийняв законопроект про взаємний торговельний договір із закордонною більшістю 75-ох до 13-ох голосів. Цей законопроект має узгодити конференцію, складену з сенаторів і конгресменів, щоб вирішити різниці між сенатською редакцією і тією редакцією, яку ухвалила Палата Представителів. Прийняття цього законопроекту вважають за чергову перемогу президента Айзенгавера, який впроваджує двох років старався про ухвалення цього закону і часто обговорював його в своїх публічних виступах. Представник уряду заявив, що погодиться на ті зміни, які прийняла Сенатська Фінансова Комісія, і тому в Сенаті під час 12-годинних дебатов відкинуто всі дальші поправки, крім однієї демократичного сенатора Вейна Мурса. Ухвалений в Сенаті законопроект має такі головні пункти: 1. Продовжує повноваження президента на три роки (до 30 червня 1958) зменшувати мито від ввозу товарів на п'ять відсотків річно. — 2. Продовжує договір про торгівлю із закордоном на той самий період трьох років. 3. Забезпечує текстильність і хемічний домашній промисел перед японською конкуренцією. Президент не може зменшити мито від японських товарів на більше, ніж на 50 відсотків в порівнянні з 1945 роком. 4. Дас повноваження президенту встановити квоти на

ЗДА ЗАРЕАГУЮТЬ, КОЛИ ЦІЛЛЮ КОМУНІСТИЧНОЇ АТАКИ БУДЕ ФОРМОЗА

Вашингтон. — Однією з найбільш дискусійних тем під час останньої пресової конференції у Вашингтоні була справа офензивного червоного

Президент Айзенгавер під час останньої пресової конференції

більш від потрібних для тієї мети, що воно визначало, що китайські комуністи рішуче відкинули на Формозу. Президент Айзенгавер не хотів з'ясувати, як зареагують З'єднані Держави Америки в такому випадку. ЗДА є зв'язані в справі Формози поставками договору з китайськими націоналістами про взаємну допомогу, як теж резолюцією Конгресу з 29 січня ц. р. в справі оборони Формози і Пескадорських островів. У своїх відповідях на запити журналістів Президент виявив більше зацікавлення для можливостей миру як для загрозі війни. Запитаний, чи заінтересовані з боку червоного Китаю лінії конкретні заходи для реалізації пропозиції Чу Ен-лая в справі безпосередніх переговорів із ЗДА, Президент відповів, що практично не сталося нічого. Що ж до того, що ЗДА встановили свою постійну військову базу на Формозі, то Президент заявив, що ні звідки він не одержав у цій справі будь-якої пропозиції. Не обмірковував теж і плану, щоб вислати на Формозу американські наземні війська. Викінці на запити журналістів привітав Президент, що ціллю китайських комуністів ніколи не були самі острови Каймої в районі підготовки для атаки на Каймої і Матсу буде

АНГЛІЯ ПРОПОНУЄ КОНФЕРЕНЦІЮ ІЗ БУЛГАНІНИМ

Лондон. — Англійський уряд змінив своє дотеперішнє становище, яке погоджувалося з становищем Америки, що спершу може відбутися щонайвище конференція трьох західних міністрів закордонних справ разом із совєтським міністром Молотовим, а щойно тоді, коли б така конференція мала великий успіх, тоді можна б зааранжувати конференцію 4-ох голов держав, і рішуче тепер запропонувати конференцію „на найвищому рівні“. На таку зміну вплинуло будітто прихильне становище Вашингтону до пропозиції китайських комуністів переговорувати з ними про замирення в протоці Формози, як також обмін листами між президентом Айзенгавером і совєтським маршалом

МОСКВА ЗРЕКЛАСЯ РЕПАТРИЮВАТИ ВТІКАЧІВ?

КОНФЕРЕНЦІЯ АМБАСАДОРІВ 4 ДЕРЖАВ У ВІДНІ УЗГІДНИЛА СТ. 16 ДЕРЖАВНОГО ДОГОВОРУ ПРО АВСТРІЮ ПІСЛЯ ЗГОДИ ССРС НА ПРОПОЗИЦІЮ ЗАХОДУ

Відень. — Питання права колишніх шовців (акціонерів) до нафтових копалин в Австрії і гарантії на нейтральність Австрії — єдиними двома ще спірними питаннями у проєкті державного договору, що його остаточний текст узгоділо рада амбасадорів 4-ох великих держав, разом із австрійським міністром закордонних справ, Совєтським амбасадором Іван Іл'ичев спротивилися змінити устаткований у Москві текст 35 статті договору, яка стосується нафтових піль і сконфіскованих Совстами колишніх німецьких закладів в Австрії, але, зрештою, поступився в усіх інших справах. Таким чином він заохочує свій спротив до зміни статті 16-ї і 17-ї — про долю втікачів з-поза залізної завіси, які перебувають ще в Австрії і щодо величчя майбутньої австрійської армії. У зв'язку з тайними нарадами тієї конференції амбасадорів та закликано до всіх учасників конференції, що його зробив головуючий у середі англійський амбасадор сер Джордж Вайлдер, щоб ніхто не виявляв ніяких і дробних нападів. — журналісти не могли дізнатися ніяких

Гувер про можливість бездефіцитного бюджету

Вашингтон. — Бувший президент Герберт Гувер промовляв на річних зборах Торговельної Палати ЗДА на тему збалансованого бюджету і сказав, що бюджет цієї країни міг би бути бездефіцитним як продовження одного дня, коли б Комісія для реорганізації уряду, яку він очолює, могла здійснити свої пропозиції. Гувер заявив, що коли на цій комісії говорили про оцінку, то інші називали це або зменшенням наших оборонних установ або збільшенням нашої економіки. Демократичний сенатор Геррі Бірд у своїй промові перед цією палатою казав, що за

У Сайгоні перший день спокою

Сайгон. — За цілий останній тиждень в столиці Південного В'єтнаму Сайгоні вперше не було в середу 4 травня ніякої стрілянини і не чути було стріли з-поза міст. Зате в поруйнованому місті зішлось Національне Зібрання, а закордонні кореспонденти признають, що в теперішніх обставинах трудно було зібрати численніше й авторитетніше представництво з усіх сторін країни, при чому репрезентовані у ньому також втікачі з-під комуністичного правління. 700-членне зібрання вибрало 50-членну комісію для виготовлення легальних основ, на яких спиралося б південно-в'єтнамське правління. Те зібрання покищо не висловилося про прокламацію 33-членного революційного комітету, який наприкінці минулого тижня проголосив скинення голови держави Бао Дай. Цей останній, що перебував від року на

Прем'єр Туреччини Мендерес хоче розгадати загадку політику Тіта

Анкара. — Прем'єр Туреччини Алія Мендерес вийшов до Београду, щоб разом з маршалом Тітом устаткувати далішні напрямки політики Туреччини і Югославії на Балканському півострові. В політичних колах думають, що Мендерес пробуватиме розшифрувати на місці справжній цілі Тіта, Великого страху перед тим, що Тіто може перейти до комуністичного табору, турецькі політики не виявляють, але вони стривожені останнім виступом Тіта проти мілітарних блоків, зверненням передусім проти балканського військового пакту, що його підписали Туреччина, Греція і Югославія і проти З'єднаних

Губернатори — за більшу федеральну допомогу для цивільної оборони

Вашингтон. — Губернатори 45-ох штатів на своїй конференції погодилися, щоб федеральний уряд перейняв на себе більшу відповідальність за протилежну оборону в цій добі, коли одна бомба може знищити все на 80,000 квадратних миль. Виславши звіт адміністратора Федеральної Цивільної Оборони, Вела Пітерсона, губернатори гостро критикували цивільну оборону і домагалися змінити теперішній закон, який

ФБІ навчає банкірів, як забезпечуватися проти пограбування банків

Нью Йорк, Н. Й. — Федеральне Бюро Інвестицій запросило на нараду 400 банкірів в Нью Йорку, щоб навчити їх, як мають забезпечуватися проти пограбування банків. При вході до приміщення, де відбувалася ця нарада, дві лінії поліцейських гостро контролювали всі особи, які входили на залу Федерального Резервного банку. Не вийшло звіту про ці наради, але журналісти таки до

Уряд в потребі перебере всі запаси вакцини д-ра Солка

Вашингтон. — Президент Айзенгавер заявив на пресовій конференції, що уряд в потребі закупити всі запаси вакцини д-ра Солка, щоб всі діти могли нащепитися проти поліо, навіть і ті, яких батьки не мають на це грошей. Уряд закупив би, на випадок потреби, ті запаси цієї вакцини, які залишилися б після того, як буде здійснено запропонована на вакцину Крайової Фундації для боротьби проти дитячого паралічу, яка купуватиметься для безплатного щеплення шкільних дітей. Президент сказав, що він обдумував всі проєкти про те, щоб федеральний уряд контролював розподіл вакцини д-ра Солка, і прийшов до переконання, що такі найкра

Західна Німеччина стала суверенною державою

Бонн. — На год. 1/2 і в полудне в четвер 5 травня (коло 7 ранку американського часу) була визначена авдієція англійського високого комісара Госра-Міллара й французького високого комісара Франсуа Понсе у канцлеру Аденауера, щоб скласти на його руки ратифікаційні грамоти Паризького договору про призначення Західній Німеччині повної суверенності і права обзиратися до висоти пів мільйона воєнів. Американський високий комісар Конант склав таку ратифікаційну грамоту вже 21 квітня. Безпосередньо після того всі три високі комісари замінили до президента західнонімецької Республіки, щоб заявити йому, що вони перестали діяти в характері

45,625,000 доларів на переселення

Женева. — Міжурядовий Комітет для Європейської Міграції, до якої входять представники 26 держав, прийняла проєкт бюджету у висоті 45,625,000 доларів для переселення понад 132,000 європейців ще в цьому році на нові місця поселення за часом. У затвердженні збори Комісії програми передбачено переселення 50,000 італійців, 37,000 німців і втікачів, що живуть в Австрії, 18,000 австрійців, 12,000 грецьких європейців з інших країн. Приймають нових емігрантів з Європи такі країни, як Австралія — 48,500, З'єднані Держави — 34,280, Аргентина — 17,330, Бразилія і Канада по 11,000, Венесуела — 8,100 і Уругвай — 3,700.

В АМЕРИЦІ

- Число американських солдатів дійшло до 2,798,221, на 11.9 відсотка більше проти минулого року. Голова американської Шахтової організації Артур А. Шахт повідомляє, що число дорослих шахтарів провідників вперше перевищило мільйон і становить 1,006,241, з чого 2,870 постійно zatrudнені в шахтарстві, а решта працює на добровільній основі.
- Професор Колумбійського університету Річард Р. В. Пайвал і проф. Дж. В. Вейберт вивчили до Москви на святкування 200-річчя Московського університету.
- Джордж А. Спанні заявив на зборах Крайової Ліги медичних сестер, що в ЗДА 1,200,000 осіб хворіють на туберкульоз. Цього року це число має збільшитися на 80,000, а 150,000 буде низзарестрованих випадків цієї недуги.
- Син президента і майор Джан Айзенгавер, який працює в Школі армійських командан

Шукають вакцини проти поліо, яка забезпечувала б нащепленого на все життя

Атлантик Сіті, Н. Дж. — На зборах Товариства Американських Лікарів директор дитячого шпиталю в Сінеаті д-р Альберт Сейбін заявив, що вакцина проти поліо винайде на д-ром Солком — це тільки перший крок до того, щоб забезпечувати проти цієї недуги дитину на все життя. На цих зборах було присутніх 1,500 делегатів. В окремих виступах делегати заявляли, що лікарські авторитети побоюються, що публіка переоцінює значення вакцини д-ра Солка. Вакцина д-ра Солка — це мішанина трьох родів вірусу, які спричиняють три роди недуги поліо. Ці віруси мертві в Солковій вакцині, але покищо щеплення відбілюють треба щепити дитину аж три рази, щоб її організм зробив відповідний на недовгу. Мертві віруси викликають у нащепленій людині продукцію тілеч, які забезпечують проти занедужання на поліо. Д-р Сейбін твердить, що найуспішнішою вакциною проти поліо є така вакцина, яка має в собі живі послаблені віруси цієї недуги. Ця вакцина також спричиняє витворення в нащепленій людині тілеч, які забезпечують організм проти занедужання на довгий час, можливо, навіть на все життя. Якщо досліді над цією новою вакциною виправдають твердження д-ра Сейбіна, тоді будуть щепити дітороду поліо. Ці віруси мертві в Солковій вакцині, але покищо щеплення відбілюють треба щепити дитину

ДЕСЯТЬ РОКІВ КОМУ

Німецькі генерали — Густав Нодль і адмірал Ганс Георг фон Фрідебург підписують акт капітуляції в Раймсі у Франції, де була головна квартира Айзенгавера. За німецькими генералами стоїть офіцер британського генерального штабу

В СВІТІ

- У Кенії далі ведеться крийову боротьбу з терористичною організацією Мав-Мав. Цими днями убито двох членів цієї організації, при чому одному з них закидали убитим коло зброї і автохтонів, які збилими співпрацювали.
- Бао Дай, „король під забави“ (як його називають американські часописи), голова В'єтнаму, що вже рік як перебуває на Рін'єрі у Франції, веде незмінний спосіб життя: купує в морі, спавши після обіду, теніс, гра в насіно, бенкетує в гості, має б на його базисі не було промислової війни і його головному державі не писало на полосу. Він має 9 авт., палат і маєток не дуже ясного походження.
- Ген. Нгуєн Ван Гінг провадив боротьбу за владу з прем'єром Південного В'єтнаму Динг Діємом, але під натиском американців, покинув краї і втік до Франції. Минулого тижня голова держави Бао Дай, що постійно живе у Франції, вислав його назад до В'єтнаму, сподіваючись, що в мікчасі Нго Динг Дієм втратить владу. Тим часом у літаку, з радіостікою, генерал дізнався, що його суперник — прем'єр втік. Генерал дав розпорядження пілотів завернути назад.
- У Лондоні застрایкували воді і кондуктори удержавле

- Німецькі комуністи, протестуючи проти скорочення платних годин праці в літніх місяцях, представили адміністрації австрійської комуністичної застави цього року, наслідком масового заступу примитивних авт і інсталяцій телевізорів по домах — передбачається далеко слабша фреквенція пасажирів по автобусах.
- Нальміро Толлатті, лідер італійських комуністів, під час своєї першотрапної промови в Римі мал сопливий удар і був відправлений до шпиталю.
- В Тунісії французький генеральний резидент наказав заарештувати й депортувати до Франції Марселя Рім-Бруно, колишнього генерала французької армії й голову заснованої ним шовіністичної партії французьких поселенців в Тунісії, за терор, стосований членами цієї організації проти реформ, ведених урядом на користь поширеної автономії автохтонних арабів.
- У порті Любеку в Німеччині відбуто пожежа по 7,000 ящиків тамашного концентрату тютюну табачки за часів Гітлера: коли зближались англійці, німці евакуювали їх трьома кораблями, але англійські літаки, думаючи, що це військові, збомбардували кораблі і затопили всіх в азіні.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незадоволені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАКИНЕНІ ІЛЮЗІЇ

Не зважаючи на весь дотеперішній досвід, який «стверджує», що всі розмови з кремлівськими злочинцями є не тільки зайвою витратою часу, але й виразною пропагандивною водою на агресивний комуністичний млин, західні великодержави створюють ілюзії, що з тими злочинцями можна і треба говорити. Було б наївністю думати, що ці ілюзії західних державних мужів випливають з їхнього переконання. Ані президентів Айтєнбергерів, ані державному секретареві Доллессові, ані англійським чи французьким державним мужам не можна закидати як такого невігластва в більшовицьких справах, яке виправдувало б їхню віру в можливість договоростворення з більшовиками.

В чому ж тоді справа і чому влаштується такі зустрічі і розмови з представниками Кремлю проти власного переконання? Сидну відповідь на це може дати здогад, що відповідають за теперішню західну політику лідери падають жертвою політики чи, радше, політиканства у власних країнах. Справа цілком проста. Кожний демократичний уряд має свою позицію, яка намагається уринути до влади, переконуючи публіку в неадекватності своїх опонентів, які є при владі. На доказ цього видаються аргументи не тільки внутрішнього, але й закордонно-політичного порядку. Ми були свідками, як у цій країні республіканці «били» демократів, закидаючи їм політику «здержування» і пропонуючи на її місце політику виволозіння. Але, прийшовши до влади, в практичній політиці вони не далеко відійшли від демократів. В Англії і Франції повторюється те саме. Уряд, які лідери опозиції, добре знають, що розмови з Кремлем ні до чого не приведуть. Але, знаючи популярність слова «мир» між народами і щоб шахувати уряд, і навпаки — вививати з рук опозиції аргументи, створюється спільно ілюзії можливостей і потреби розмов з Москвою, хоч в їх вартість ніхто не вірить.

З цього, очевидно, користас Кремль, зловживаючи найкращими інтенціями вільних народів. Спільна вина вільних народів та їх урядів полягає в тому, що на ці зловживання вони дозволяють, ідучи лінійно найменшого опору. Така ситуація мусить припинитися, якщо вільний світ не хоче впасти жертвою ілюзій. Бо коли б ці ілюзії не були шкідливими, то вільний світ, зокрема Америка, могли б собі на них дозволити і ними бавитися, маючи ту свідомість, що власна оборона мусить забезпечити нас супроти справжніх більшовицьких цілей. Тим часом, входячи в розмови з Кремлем, вільний світ сам копас під собою яму, бо, з одного боку, зменшує власну відповідність та оборону мораль свого населення, а з другого — скріплює комуністичних агресорів. На цю тему цікаві й переконливі думки висловлює Дейвід Лоренс, редактор відомого журналу «Ю. С. Нод Енд Ворлд Ріпортер», у сьогоднішньому виданні цього журналу. Він твердить, що ризикаючи у тому, чи західні великодержави мають сидіти до конференційного столу з Кремлем, повинно бути питання: чи такими конференціями ми масо скріплювати престиж теперішніх верховних володарів Совєтського Союзу і Китаю в наших власних та в опанованих ними країнах і запевняти їх самих, що ми, не зважаючи на нашу військову могутність, готові робити їм навіть найбільшій концесії, щоб тільки омилити війну? Автор приходить до цілком правильного висновку, що це не тільки не відверне війни, але може й її тільки прискорити, послаблюючи до того ж власну оборону спробою.

З таких міркувань випливає цілком логічна рекомендація: опановані комуністичними злочинцями народи так само бажать миру, як і ми. Ми не сміємо закріплювати над ними владу їхніх гнобителів, ведучи з цими гнобителями переговори. Натомість, в інтересі як поневолеваних народів, так і у власному інтересі, ми повинні відмовитися від будь-яких зв'язків та розмов з кремлівськими бандитами, змешуючи тим їхню самопевність і збільшуючи вільні рухи поневолеваних народів. Лоренс вважає, що «с тільки одна можливість розбити і розчленувати комуністичну імперію: забрати всі чотири держави конференції і встановити повну карантину на комуністичний режим, що означає також повну ліквідацію комуністичних агентів і змовників в усіх вільних країнах».

Вся дотеперішня історія і практика Заходу в його політиці відносно більшовизму цілком виправдує правильність таких міркувань. До кожної розмови з більшовиками треба тільки долачувати, але нічого з неї не можна скористати. Уряди вільних країн, зокрема нашої, це знають, а освідлення загалу в цій справі тільки допоможе розв'язати її самостійно ілюзії, які все ще не дозволяють зробити з такої свідомості відповідні практичні висновки.

КОЛЬОРОВИЙ СВІТ НЕ ОДНОСТАЙНИЙ

Негритянський конгресмен з Нью-Йорку, Адам С. Павелл, який вийшов з минулого місяця до Бандунгу в Індонезію, як гість-наблюдатель, на конференцію 29-ох азіатських і африканських держав, заявив відразу, що державний департамент зробив помилку, не виславши тій конференції телеграму з своїм привітом. За голосами американської преси, урядові чиновники зігнорували цю завагу, вважаючи, що неприхильна позиція, зайнята Америкою до цієї конференції від самого початку, як тільки з'явилася її ідея, була правильною, як до імпресії, задуманої індійським прем'єром Неру у виразних «співіснувальних» цілях з протинамериканським вістрям.

Але незабаром великі американські часописи признали слушність репрезентативі негритянського Гарлему, що виступав весь час як всеамериканський патріот з широкими державницькими позиціями. Загальний первісний підхід до цієї конференції «кольорових» держав і народів (у тому числі й підхід державного департаменту) утворював був на засновку, що світ кольорових народів — жовтих, мідианих і чорних — становить більш-менш єдиний політичний цілість. Це переконання засновувалося на факті, що весь цей світ на протязі 35 років, відколи союзна влада поведла пропаганду на всю земну кулю, стоїть під обстрілом гасел, призначених для розбурхання місцевих націоналізмів проти всіх білих народів (з винятком, очевидно, російського!) і що в цьому своєму змаганні комуністична пропаганда мала і має величезний успіх.

Однак конференція у Бандунгу виявила, що утворювати молодий націоналізм чи, вірніше кажучи, відроджений патріотизм кольорових народів з прокомуністичними симпатіями — це поважна помилка. Ці симпатії можуть утворювати доті, поки відродження азіатсько-африканських народів все ще — у відношенні до деяких з них — не переступило змагань до волі. З хвилиною, коли ці народи остаточно вже свою державність — а оселилися в неї більшість кольорових народів Азії і Африки після другої світової війни — вони думають державницькими категоріями і ставлення їх до комунізму, як чужинського чинника, активно підтримуваного СССР і комуністичним Китаєм, радикально змінюється. Ба навіть і в тих народів, які ще не мають повної державної волі (напр., західно-африканські араби чи ех і д'но-азійські малайці), симпатії до комунізму дуже обмежені, бо діють там ментальні і релігійні, і господарського і людського суспільно-традиційного характеру, некорисні для сприйняття комуністичної доктрини.

Взагалі ж конференція у Бандунгу виявила, як на дододі, велику розбіжність інтересів прихильних там 29 держав-народів. Вона поклала край переконанню про єдиність кольорового світу і показала на майбутнє розгладжати кожний азіатський країнарід зокрема, а його власні проблеми і аспірації.

Михайло Матчак і я. Ми, підписавши список прихильних на цих зборах членів, злікувалися. Рівночасно, тут же, в другій сусідній кімнаті Василь Сімонович — сміючись у свою симпатичну борідку — поправляв вірша Юрія Шкурмелякова, якого шпикарив він, Юра, до часопису «Вільна Україна», і в якому виславляв радісне і сонячне життя у «країні рад» під рукою «рідного» Сталіна, Либоня, був це перший вірш із творчості своєї, що його написав галицький поет у перших днях «визволення»!

І в той час, коли одні наші діячі-письменники починали ламатися, інші почали вітатися на Захід. Не можна сказати того, що всі ті, що лічилися під Совєтами, були шугі та сволочи — ніколи того не можна сказати! Переважно вітала молодь і старші, а то й старі з родинами. Але ліналися і люди чисті, які знали, чого їм сподіватися від Москви, а не мали моральної — більше ніж фізичної — сили, щоб утекти. Такий сенатор до польського сенату Остап Луцький, поет, Шкурмеляк, Роман Слімко,

пільний і кооперативний діяч, людина великого духа і енергії — він пустився втікати з Львова на Захід, коли більшовики були вже у Львові, але такій був безнадійно душевно зломаний, що не мав фізичної сили далі втікати. І вернувся до Львова... Та й на Захід не втікали всі чесні та чисті серцем і душою: втікали й усі спекулянти, які ритуально найцінніший скарб — свою шкуру й калітку.

Зробили й усі наші політичні промах. Треба було їм — зокрема УНДО — заздалегідь все прохотати й тікати на Захід, але на той Захід глибокий, альпійський назви його, і вже послідовно вести свою політику. Але, щиро кажучи, і їх хотілось уже в ті дні осені 1939 року виправдати: чи могли вони знати більше, як могли мі-а-а-а, про світові події?

Ранком, 29 вересня, у п'ятницю, в домівці НТШ зібралися члени АНУМ на доповіді Олександра Корнійчука. Усіх нас було до 15 осіб. Пригадує собі, між іншими, були: Михайло Осічук, Володимир Ласовський, Ед-

НОВІ ЕКСПЕРИМЕНТИ ХРУЩОВА

Ілюстрація, яка появилася нещодавно в одному совєтському журналі, характеризує нову фазу спроб заволодіти цілими далекими окраїнами «совєтської родини»: Велика колонія вантажних авт зпинилася на «нових землях». З авт виходять червоноармійці. Це — демобілізовані воїни. «Урра, урра, наших буде більше!» — такий напис бачимо під ілюстрацією.

За офіційною совєтською статистикою з 1954 р., поселено на цілих Казахстану та в заалтайських просторах чверть мільйона молодих колгоспників. З кінцем минулого року почало туди прибувати чимраз більше демобілізованих червоноармійців. Прибувають цілими сотнями та курами. Їх включають в колгоспи, і вони вносять туди строгі дисципліну і військовий режим. В колгоспне життя і в офіційні колгоспні звіти, що їх можна читати в совєтській пресі, вийшла вперше з цим і касарнями термінологія та фельдфебелівський тон.

Коли заглянемо в історію Московщини, то таке масове поселення воїнів не є нічим новим. В 19-му столітті, з наказу міністра війни Аракчаєва, творено з військових частин цілі села і приділено їм землю, на якій вони мусили працювати. В роках 1820-1830 майже третина російської армії будувала царський «військовий соціалізм». Сто літ пізніше влав на цю саму думку Троцький, який хотів був у цей спосіб ритувати «родину» від голоду, але натрапив на гострий спротив. А вже в 30-их роках на Далекому Сході переводили військову колонізацію маршал Блюхер. Згадані факти є доказом того, що Совєти зрозуміли додатні сторони такого поселення і застосовують у практиці те, що робили колись царські сатрапи. Військове поселення є коначним ще й тому, що поселення на цілих молодих фахових робітників (трактористів, механіків, будівельників і т. п.) зменшує силу продукції підприємств всередині Союзу.

Крім того, кремлівські бонзи стверджують (це пробивається і зі сторінок совєтської преси), що навіть барабанна пропаганда, радіо, фільм та література, не побилюють числа очок їхати на нову

ловних прокураторів проти совєтського і взагалі комуністичного колоніалізму. Пакістан, відомий із свого програмного совєтського становища, був другою державою у малому гурті 5-ох держав Колумбо-пакту, який підкреслює виразну окремішність від становища Індії, а дві останні держави цього блоку, Вурма і Індонезія, намагалися точно триматися нестральної лінії.

В тій ситуації, коли очевидно стала поразка цілої концепції Неру, щоб не втягати конференції в ідеологічні спори, а головний натиск покласти на спільні економічні й культурні інтереси, Чу Ен-лай вибрав найудлиршу тактику: надігнуту примирливу маску «співіснувальника», щоб прихильні делегати подумали: «не такий чорт страшний, як його малюють».

Вард Козак, Сергій Литвиненко, Микола Голубець, Антін Павлов, Сельський і я.

На чоловічому місці довогого стола розсіяв широко і певно товариш академік, а довкола стола косяв зв'язано, неспівмірно засіяв мистецтві. І сім напроти Ол. Корнійчука. Доповідь про мистецтвий рух і про організацію мистецтв в Україні почався. Сам Ол. Корнійчук — молодий, років під 34, чорнявий, середнього росту, з пристрастними губами, на виду здоровий, гладкий і кременистий: так і видно, що голоду не знає і належить до нової аристократії п'явок трудящого народу. Говорив нудно і повторював. І доповідь вичувалася ота східна, розхлябана балакучість. Освітло робить враження — просвітлення, типа діброміної, товариш академік, бо, придивившись йому, важко було б йому в Європі досягнути цього титулу «академік», «екселенція»! Я шепнув до свого сусіда, щоб після доповіді, запитає дещо про М. Войчука та й про інших.

— Товаришу академік! А що там поробляють тепер та-

кі мистці, як Михайло Войчук, І. Падалка та інші? Вудь ласка, розкажіть нам!...

— Знаєте, товариші, — етав Ол. Корнійчук м'ятися, правда, не довго, — деякі мистці України дали себе втягнути в контрреволюцію. І так, Падалка злигався з А. Хвилю, який, у свою чергу, злигався з шкідливими Радянським Союзом елементарними. Хвиля ж був це німецький барон, який добре знався на українській мові, так, що багато публікацій випустив в українській мові. Його й розстріляли. А Падалка на Соловках, Войчук же десь на півночі Союзу.

«Товариш академік!» скіячив, про дальші виснаження ніхто більше не питався, усі прихильні крадьки поглянули одне на одного. Мовчав: не-підприємливий! У своїй доповіді О. Корнійчук сказав, що всі мистці Західної України, політики й жиди також, мають зареєструватися в українській організації мистецтв, яка вже є не АНУМ, а Професійна Мистецька Західної України. На це хотів із прихильних зверну-увагу:

В. Орячук

РОЗПАЛЕНІ ПРИСТРАСТІ

На марші двох шевченківських урочистостей в Шикаго

Вартість і активність кожної громади розцінюємо залежно від її вкладу в національний розвиток і розбудову громадського життя. Реакція на всі прояви життя нації, чи це маніфестація в хвилюванні радості і піднесення, чи протест в момент пригноблення і смутку, — є дзеркалом і зовнішнім обличчям даної громади. Якщо вона базується на асенаціональних інтересах, бачимо в ній одностайний, твердий фронт усіх громадян, основується, цементують вузол, що надалі є єдиністю. Якщо в гру входять міжпартійні розгри, або особисті амбіції одиниць чи угруповань, це атомізує громадську чинність, спричиняє роз'єднання, а у висліді розпалює пристрасті широкого загалу громадян. Кожний громадянин, неначе барометр на погоду, реагує на всі потягнення свого проводу. І своєю поведінкою або схвалою, або протестом проти рішень того проводу.

Таке відзеркалення поведінки широкого загалу ми могли спостерігати на терені Шикаго з нагоди відбуття Шевченківських роковин дня 23 квітня ц. р. Перший раз в історії нашої громади дві центральні громадські установи влаштували два концерти для вшанування нашого Протока, в той самий день, у той самий годині, лише в іншому залі. Передсвяткові підготовки випередили численні заяви, спростування і вираження обох центральних

нітка пропаганда про совєтсько-китайські приязні. І тому не буде далеким від дійсності допущення, що совєтську нову «родину» чекас та сама доля, яка зустріла «всходні кресни» та їх «мазурів».

Нестор

„ВАЛЬКА“, АБО ЛЮДИ ПОЗА ЧАСОМ

Проблему післявоєнних відносин з країнами Середньо-Східної Європи, що прибувають до Західної Німеччини, розглядає п. Чеслав Мілош в своїй цікавій статті, розміщеній у польському журналі «Культура» (Париж, ч. 4, 1955 р.). З цієї статті довідкуємося, що одним з табірних, де зосереджуються післявоєнні втікачі, є табір „Валька“, що лежить за кількадецять кілометрів від Нюрнбергу. „Валька“ — це величезний табір, в якому оселилися тисячі втікачів, парубочків, дітей, парубочків, які втекли з країн, де вчора мешкали заливалося хробака дешевого смердючого вина. Виснажені діти снуються у старих підпід ногами. Ось жінка пхас дитячий візок, до неї підходить друга, розмовляють по-українськи. Тут же чути мову польську, чеську, сербохорватську... Зрештою, об'єднати ДПІ-тарпо загальновоєнний. До нього ще треба додати кілька дерев'яних каплиць в „бараковому стилі“ різних віровизнань і кілька барок творчих інституцій, як International Rescue Committee, YMCA, National Catholic Welfare Committee. Іх діяльність обмежується, однак,

до писання подальшій роздачі за країни Середньо-Східної Європи, що прибувають до Західної Німеччини, розглядає п. Чеслав Мілош в своїй цікавій статті, розміщеній у польському журналі «Культура» (Париж, ч. 4, 1955 р.). З цієї статті довідкуємося, що одним з табірних, де зосереджуються післявоєнні втікачі, є табір „Валька“, що лежить за кількадецять кілометрів від Нюрнбергу. „Валька“ — це величезний табір, в якому оселилися тисячі втікачів, парубочків, дітей, парубочків, які втекли з країн, де вчора мешкали заливалося хробака дешевого смердючого вина. Виснажені діти снуються у старих підпід ногами. Ось жінка пхас дитячий візок, до неї підходить друга, розмовляють по-українськи. Тут же чути мову польську, чеську, сербохорватську... Зрештою, об'єднати ДПІ-тарпо загальновоєнний. До нього ще треба додати кілька дерев'яних каплиць в „бараковому стилі“ різних віровизнань і кілька барок творчих інституцій, як International Rescue Committee, YMCA, National Catholic Welfare Committee. Іх діяльність обмежується, однак,

до писання подальшій роздачі за країни Середньо-Східної Європи, що прибувають до Західної Німеччини, розглядає п. Чеслав Мілош в своїй цікавій статті, розміщеній у польському журналі «Культура» (Париж, ч. 4, 1955 р.). З цієї статті довідкуємося, що одним з табірних, де зосереджуються післявоєнні втікачі, є табір „Валька“, що лежить за кількадецять кілометрів від Нюрнбергу. „Валька“ — це величезний табір, в якому оселилися тисячі втікачів, парубочків, дітей, парубочків, які втекли з країн, де вчора мешкали заливалося хробака дешевого смердючого вина. Виснажені діти снуються у старих підпід ногами. Ось жінка пхас дитячий візок, до неї підходить друга, розмовляють по-українськи. Тут же чути мову польську, чеську, сербохорватську... Зрештою, об'єднати ДПІ-тарпо загальновоєнний. До нього ще треба додати кілька дерев'яних каплиць в „бараковому стилі“ різних віровизнань і кілька барок творчих інституцій, як International Rescue Committee, YMCA, National Catholic Welfare Committee. Іх діяльність обмежується, однак,

до писання подальшій роздачі за країни Середньо-Східної Європи, що прибувають до Західної Німеччини, розглядає п. Чеслав Мілош в своїй цікавій статті, розміщеній у польському журналі «Культура» (Париж, ч. 4, 1955 р.). З цієї статті довідкуємося, що одним з табірних, де зосереджуються післявоєнні втікачі, є табір „Валька“, що лежить за кількадецять кілометрів від Нюрнбергу. „Валька“ — це величезний табір, в якому оселилися тисячі втікачів, парубочків, дітей, парубочків, які втекли з країн, де вчора мешкали заливалося хробака дешевого смердючого вина. Виснажені діти снуються у старих підпід ногами. Ось жінка пхас дитячий візок, до неї підходить друга, розмовляють по-українськи. Тут же чути мову польську, чеську, сербохорватську... Зрештою, об'єднати ДПІ-тарпо загальновоєнний. До нього ще треба додати кілька дерев'яних каплиць в „бараковому стилі“ різних віровизнань і кілька барок творчих інституцій, як International Rescue Committee, YMCA, National Catholic Welfare Committee. Іх діяльність обмежується, однак,

до писання подальшій роздачі за країни Середньо-Східної Європи, що прибувають до Західної Німеччини, розглядає п. Чеслав Мілош в своїй цікавій статті, розміщеній у польському журналі «Культура» (Париж, ч. 4, 1955 р.). З цієї статті довідкуємося, що одним з табірних, де зосереджуються післявоєнні втікачі, є табір „Валька“, що лежить за кількадецять кілометрів від Нюрнбергу. „Валька“ — це величезний табір, в якому оселилися тисячі втікачів, парубочків, дітей, парубочків, які втекли з країн, де вчора мешкали заливалося хробака дешевого смердючого вина. Виснажені діти снуються у старих підпід ногами. Ось жінка пхас дитячий візок, до неї підходить друга, розмовляють по-українськи. Тут же чути мову польську, чеську, сербохорватську... Зрештою, об'єднати ДПІ-тарпо загальновоєнний. До нього ще треба додати кілька дерев'яних каплиць в „бараковому стилі“ різних віровизнань і кілька барок творчих інституцій, як International Rescue Committee, YMCA, National Catholic Welfare Committee. Іх діяльність обмежується, однак,

до писання подальшій роздачі за країни Середньо-Східної Європи, що прибувають до Західної Німеччини, розглядає п. Чеслав Мілош в своїй цікавій статті, розміщеній у польському журналі «Культура» (Париж, ч. 4, 1955 р.). З цієї статті довідкуємося, що одним з табірних, де зосереджуються післявоєнні втікачі, є табір „Валька“, що лежить за кількадецять кілометрів від Нюрнбергу. „Валька“ — це величезний табір, в якому оселилися тисячі втікачів, парубочків, дітей, парубочків, які втекли з країн, де вчора мешкали заливалося хробака дешевого смердючого вина. Виснажені діти снуються у старих підпід ногами. Ось жінка пхас дитячий візок, до неї підходить друга, розмовляють по-українськи. Тут же чути мову польську, чеську, сербохорватську... Зрештою, об'єднати ДПІ-тарпо загальновоєнний. До нього ще треба додати кілька дерев'яних каплиць в „бараковому стилі“ різних віровизнань і кілька барок творчих інституцій, як International Rescue Committee, YMCA, National Catholic Welfare Committee. Іх діяльність обмежується, однак,

Михайло Островерха

НА КРУТОМУ ЗВОРОТІ

3 поховальних сторінок
1939—1940

19

Духовний блахман

Усі редакції „вчорашні“ і друкарні — мовчати. У „Ді-Лі“ виходить більшовицька „Вільна Україна“, щоденник для Галичини і Волині, „Красної Звезда“ для армії, „Новому Часі“ виходить „Червона Україна“, щоденник, також для Галичини і Волині. Польські часописи ще не виходять. Деякі дні пізніше редакція „Вільної України“ перенеслась до колишньої жидівської газети „Хилт“. „Червона Україна“ перестала виходити, а зачав виходити в „Новому Веску“ „Червоний Штандарт“ для поляків. У редакційному складі „Вільної України“ — самі червоноармійці, а з галичан лише М. Рудницький, Кола-

нюк, Пелехатий і Галан — усі вони сидять в окремішній кімнаті. Кожного ранку перед редакцією „Вільної України“, Ринок ч. 10, стоїть декілька десятків людей, що ждуть на випуск газети, яку роздають задармо. Цей часопис із розмахом „роздєляється“ усею націоналістичною „сволочю“ і по-дає правдиві тиражі, що влюгає в сталінську доктрину.

Вересня 28 о год. 5-й по-полудні зійшлося нас львівське із десяти членів ТОПЖУ, один з кімнат „Провітні“ на ліквідаційні збори нашого товариства. Між іншими, були: Роман Купчинський — голо-у, Уляна Старосольська, Лі-да Бурчинська, Василь Соф-рош-Левинський, Федір Дуд-ко, Василь Сімонович, Юра Шкурмеляк, Роман Слімко,

пільний і кооперативний діяч, людина великого духа і енергії — він пустився втікати з Львова на Захід, коли більшовики були вже у Львові, але такій був безнадійно душевно зломаний, що не мав фізичної сили далі втікати. І вернувся до Львова... Та й на Захід не втікали всі чесні та чисті серцем і душою: втікали й усі спекулянти, які ритуально найцінніший скарб — свою шкуру й калітку.

Зробили й усі наші політичні промах. Треба було їм — зокрема УНДО — заздалегідь все прохотати й тікати на Захід, але на той Захід глибокий, альпійський назви його, і вже послідовно вести свою політику. Але, щиро кажучи, і їх хотілось уже в ті дні осені 1939 року виправдати: чи могли вони знати більше, як могли мі-а-а-а, про світові події?

Ранком, 29 вересня, у п'ятницю, в домівці НТШ зібралися члени АНУМ на доповіді Олександра Корнійчука. Усіх нас було до 15 осіб. Пригадує собі, між іншими, були: Михайло Осічук, Володимир Ласовський, Ед-

нуро ждемо. Він незабаром прийшов. Скінув плащ, капелюх, Сів у фотель.

— Ну?... — спитався мій приятель, а те „ну“ глухо відбілося у наших ушах.

Зразок почесної грамоти, встановлений для Лицарів Ордена „Залізного Хреста“, що його створено за наказу Головного Отамана Симона Петлюри виключно для учасників Першого Зимового Походу.

ВІД ОРДЕНСЬКОЇ РАДИ ОРДЕНУ ЗАЛІЗНОГО ХРЕСТА АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

35 літ тому, року 1920-го дня 6-го, місяця травня, Армія Української Народної Республіки в складі дивізій: Волинської, на чолі з командиром генерал-поручником Олександром Загородським; Київської, на чолі з генерал-хорунжим Юриком Тютюнником та Запорізької, на чолі з генерал-полковником Михайлом Омеляновичем-Павленком (він же командир Армії УНР в Зимовому поході) — закінчила свій славетний, історичний похід у запліддя ворога, фанатично виступивши неохитий чин боротьби українського народу за власне, незалежне, суверенне державне життя.

Підтримана українським населенням і численними повстанчими загонами, що боролися з окупантами України — арміями російськими, білою і червоною, — Армія Української Народної Республіки виконала повноцінно божий наказ, даний Головним Отаманом Симоном Петлюрою дня 6-го, місяця грудня року 1919-го, пробивши в ворожому заплідді на протязі п'яти місяців.

Зруйнувавши запліддя армії ворогів України, перебуваючи в безперестанній „бучині“ і бою з ворожими військовими частинами, провадивши у „запеклих боюх“ советський фронт 6-го травня 1920 року, Армія Української Народної Республіки з'єдналася з тими українськими частинами, що їх було сформовано в районі Могилева Подільського, та відразу зайняла відтинки нового боювого фронту в боротьбі з совєтами.

Президент Української Народної Республіки, д-р Степан Витвицький, в своєму зверненні до старшин і воїнів Армії Української Народної Республіки з нагоди 35-ліття Першого Зимового Походу, відзначаючи славетний чин, „коли воїнство українське, в тяжких, трагічних обставинах, не заломалося, не занепадало духом, але наважилося високим патріотизмом і глибокою відданістю Великій Ідеї національного визволення“, закінчив своє звернення такими словами:

„Нехай же цей Великий чин нашого Воїнства буде прикладом тепер і в майбутньому для нашого юного покоління і нехай привчить всьому народові Українському в його змаганнях за повне визволення нашої Батьківщини-України“.

Ордєнська Рада Ордєну Залізного Хрєста у складі:

Голова: генерал-поручник О. Загородський. Заступники: ген.-хор. О. Винницький, ген.-хор. М. Крат, ген.-хор. К. Сморський, полковник А. Голуб, полковник Степан Самійленко, майор Григорій Маслевич. Члени Ради: майори: Василь Вілович і Василь Шульга, сотники: Василь Падяла, Дмитро Поторока, Сергій Захвалінський, Сергій Мартинюк, Іван Дроботун і Петро Певний, поручники: Борис Єфрема, Петро Олексенко, Федір Винник і Василь Вибик, підпоручники: Валентин Сіянці, Аксентій Дорошенко і Артем Зубенко. — в цей день спомину немертвельного героїчного та історичного чину Армії УНР засилася всім побратимам, лицарям Ордєну Залізного Хрєста, учасникам Зимового Походу і всім братам-воїнам-українцям свій братерський привіт.

Слава Україні, Слава лицарям Зимового Походу і всім борцям за волю України!

Голова Ордєнської Ради:

Генерал - поручник Олександр Загородський;

Секретар підпоручник Артем Зубенко.

Просимо прибути на наради в справі

УВАГА! ПОВІДОМЛЕННЯ УВАГА!
ДО ШАНОВНИХ УРЯДНИКІВ І КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕГАТІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ МІСТА НЬЮ-Йорку
Відділи: 3, 5, 6, 8, 14, 25, 27, 37, 42, 46, 64, 65, 66, 69, 70, 76, 97, 104, 117, 130, 133, 142, 152, 155, 158, 160, 168, 170, 171, 182, 184, 194, 196, 200, 203, 204, 209, 210, 211, 213, 219, 234, 270, 272, 275, 281, 286, 287, 293, 294, 298, 306, 310, 315, 322, 325, 342, 359, 361, 371, 380, 393, 413, 435, 455, 457, 459, 485, 489, 490.

Просимо прибути на наради в справі

СОЮЗОВОГО ДНЯ
який плянується влаштувати на „СОЮЗІВЦІ“ з нагоди відкриття сезону В ДНІХ 11. і 12. червня 1955 р.
Наради в цій справі відбудуться
В НЕДІЛЮ, 8. ТРАВНЯ 1955 Р.
О ГОД. 3:00 ПОПОЛУДНІ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
142 Друга Євєня, Нью-Йорк.

На зборах будуть висвітлені фільми з 23-ї Конвенції У.Н.Союзу і „Союзівки“ на які запрошуються і не-члєни.

Присутність Представників з кожного Відділу конєчна!

Головна Канцєлярія.

Юрій Старосольський

СТРІЛЕЦЬ НА ВАРТІ

(Привіт-спомини на Зустрічі УСС-ів з пластунами курєня „Лисових Чортів“ при святковій варті в Черчі в ЗДА в дні 28 серпня 1954)

Вельмишановні Панове, Дорогі УСС-и!

Даруйте, що мій привіт не буде ще одним прославленням стрілецької ідеї й чину, який це слід у Вашу велику річницю. Даруйте, що, вітаючи Вас сьогодні, не можу не бути суб'єктивним: такі близькі мені особисто УСС-и і таким Вони для мене ярким спомином хлоп'ячих літ, що мені трудно ще й сьогодні говорити до Вас і про Вас з історичної перспективи. А втім, здається мені, що те, чим залишився мені спомина про УСС-ів, має й багато символіки...

Було літо 1917 року, коли кадра УСС стояла в Пісочній, а вишкіл містився в бараках біля Розвадова. Те літо провело ми — з родиною — в селі Дроговижі недалеко стрілецького вишколу, в якому мій батько був ад'ютантом. І було те літо найкращим літом у моєму юнацькому житті. Бо тоді я зустрів близького і безпосереднього Українського Січових Стрілця. Чи ж могло бути більше щастя для молодого хлопця як зустріти віч-на-віч своє рідне військо, яке доїжджало тільки в історії і мрії? Чи треба казати Вам, що для мене — 10-літнього тоді хлопця — УСС-и стали змістом і символом усієї буйної хлоп'ячої фантазії, усіх дитячих же поривів, усього того, що з книжки знав я про Батьківщину і про що навчили мене мрії мої батьки?

Тут були вони живі — полковники й отамани, старшини і стрільці, і це між ними мій батько, їх товариш і друг. В моїй фантазії це були відомі й знайомі, друзини, товариші, „гетьмани“, заборізькі лицарі... У снах я бачив їх у шоломах, червоних жупанах, вбраних із сірим одностроєм; бачив прапори, бунчуки, булави... І Славу.

Разом з молодим братом ми обсервували і потім відтворювали собі стрілецькі вишкільні вправи, маршували за стрілецькими рядами, бігли за їх музикою „бандо“, і з-за плеча оглядали ранні зати. І було це все для нас невідомо чимось чудовим, чужим. Але рідно, чому було воно невідомо на границі реальності й фантазії.

А справжнього стрілецького дійсності, життя, змістом і невідомо сном став для нас простий стрілець: стрілець, що стояв на варті.

Чи пам'ятаєте що будку, розмішану в сніг і жовті пруги, що стояла на роздоріжжі шляхів на Миколаїв і Дроговиж? Чи пам'ятаєте стрілець, що стояв там — з крісом і багнетом — на варті?

Це він був нашим героєм, реальним представником Українського Січового Стрілетства, втіленням й уособленням стрілецької ідеї і дії.

Стрілець на варті... Він сторожив нашу Україну, не ту, що в легендах, а ту, що жила в наших снах і мріях і яка вже — це відчували ми нашими малими серцями — починала ставати реальною дійсністю. Його служба була нам важливіша за все інше і в ньому ми бачили себе — „коли виростем“.

Майже день-у-день ми бігали на роздоріжжя, де стояв наш стрілець на варті: нам

неначе хотілося впевнитися завжди наново, що все в порядку, і ми заспокоєні вертали життям домі. Але інколи траплялося, що стрілець не було на варті. Я й досі не знаю чому. Але добре пам'ятаю, як непокоїлися наші серця і якось тривожні думки не давали нам спати, аж доки знову не побачили ми стрілець на варті.

Скінчилося золоте літо: килим на Львів і шкільний будень. Розпрощалися ми з УСС-ами і востаннє відвідали стрілець на варті. Мовчки просили ми його, щоб ніколи не покидав стійки.

Потім прийшов Листопад і покотилася живо історія аж розвізлася нам наша мрія з-за роздоріжжя. Відплакали ми матері коротку волю і почалося по-

ве життя, життя тих, що на той раз програли. Ми, що вже з хлопців юнаками ставали, знали це, розуміли і бачили; але мені якось не вдалося бути на варті...

Минув рік і другий і я мандрував з пластунами Дністровими берегами. І по дорозі нам було біля того роздоріжжя на Миколаїв і Дроговиж. Не було там синьо-жовтої будки і не було стрілець на варті. І те, що вже давно було дійсно, щойно тоді вдарило мене новою силою жалючого усвідомлення: не було вже вартівника і не було вже тієї України, якої він беріг.

Але коли я знову зустрічав Вас, УСС-ів — вже не в однострої — як ось стрічаю тепер, то я наново бачив, як і бачу тепер, і свого стрілець на варті. І що віковичу ідею, якої він сторожив.

Так, як сторожив її колись київський дружинник і козак-запорожець і пізніше український повстанець: вічний український воїн на варті...

Ів. Розгін

ДЕЯКІ ЕПІЗОДИ БОРОТБИ З БОЛЬШЕВИКАМИ НА ПОДІЛІ

Дещо про загальну ситуацію.

Умови для стихійного і організованого спротиву московським окупантам на Поділлі в роках після 1920-го були своєрідні. Їх можна назвати сприятливими тому, що уряд і військо УНР найдовше перебували на території Поділля, тут найдовше діяла українська цивільна адміністрація і органи самоуправління, а після відходу Армії і Уряду УНР за Збруч, багато різних функцій уряду, політичних організацій, або звичайних рядових учасників в і з а о л ь н их змагань залишилися „на рідному ґрунті“, волюнчє вмирати на рідній землі, аніж поїхати на чужину.

Також українські політичні партії залишилися на території Поділля певну кількість своїх людей для підпільної праці на Поділлі і для просування згодом на інші терени України.

Несприятливі умови для організації спротиву були такі: Потерпіше окупація Поділля чини Проскурівщини, про яку йде мова — була завершеною, а більшовицька армія зупинилася і осідала на теренах перед Збручем, а подруге, окупаційна влада приходить уже із готовими формами цивільної адміністрації, що формувалася в Вінниці, як губернському центрі, для прикордонних районів. Тому, майже з перших хвиля окупації, не лише військова, а й цивільна влада вступили в свої права і діяли згідно з виробленими і випробуваними до того методами. Звичайно, в першу чергу, винищували активних учасників українського політичного і культурного процесу. Якщо до того додати, що червона армія і адміністрація складалася з чужинців, то стане зрозуміло, чому так жорстоко розправлялися окупанти з місцевим населенням Проскурівщини, негатию, як тільки вступили на територію повіту. Лише згодом прибули деякі українці з так званим „Галревкомом“, і позамали різні ставища (звичайно, різногруді) у Виконавчому Комітеті, три томи з'явилися режим і надали владі до певної міри „українського характеру“. Але це сталося після першої хвилі найжорстокішого терору.

Ще перед тим, як говорити про форми спротиву окупаційній владі, треба дещо з'ясувати про початок революції 1917 року. Як відомо, Проскурівщина була найменш національно-освідомленою українською територією, а й згуртувала всіх нас, як перелому верству, в діючих культурних, громадських і політичних організаціях. Не подасмо докладно про всі перипетії того славного минулого, бо не є то нашою темою, скажемо коротко, що за короткий період ми навіть в таких несприятливих умовах опанували все життя повіту, на чолі міської і повітової народних управ стояли вже наші люди, так само всі нижчі інстанції (міліція, кооперація, новостворені профспілки) вже були опановані нами. За гетьманського режиму в повіті витворилася ситуація, яка не тільки не ослабила, а ще й підсилювала консолідацію активних українських сил. Повітовим старостою став місцевий російський діяч Столя-

ров, „малорос“. Його урядування позначилося страшинами каральними експедиціями на селах і ексекціями над селянами, а головне — неприхованою русифікацією чи деукраїнізацією установ і навіть шкіл. При всіх легальних українських організаціях і установах якось стихійно створилися неформальні групи, що час від часу обмірковували становище і преевентивні заходи. Згодом був створений повітовий відділ Українського Національного Союзу, що його очолював В. Мудрий, який знав до найдрібніших нюансів життя повіту, а головне людей і організацій. Від того часу треба датовати початок „нелегального спротиву“ українського населення окупантам.

(Продовження буде).

ОСЯГ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВЦЯ

Едмонтон (П. Б.) — В березні ц. р. здобув ступінь д-ра медицини д-р Андрій Пилипів, що по закінченні другої світової війни опинився на території Австрії і записався на філософський відділ університету в Граці. Під час війни він був в Україні і написав дисертацію, отримавши від академії ступінь д-ра філософії. Крім цього д-р Пилипів був записався на медичну в тому ж університеті і почав складати іспити. Треба згадати, що він цю іспити здавав з відзнакою. Д-р Андрій Пилипів є абсолютним Українським Богомолитвою Академією у Львові. Під час перебування в Граці брав активну участь в студентському і громадському житті, очолюючи студентські і громадські організації.

КНИЖКА І ЧАСОПИС — НАЙНЕОБХІДНІШІ РІЧІ В ДОМІ КУЛЬТУРНОЇ РОДИНИ.

Анатоль Гадванський

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ В ШВАЙЦАРІЇ

(Спогад)

Концертне турне українського хору „Ватра“ по Швейцарії, це окрема подія в нашому мистецькому житті на еміграції, яку варто зафіксувати як знаменний факт корисної пропаганди нашої народної музики та доброго українського ймення в культурній країні, що її не оминують найкращі мистецькі імпреси світу. Кожен лише доволі бути в Швейцарії, той ніколи не забуде цього чарівного закучка середньої Європи, куди напливають рік-рік тисячі туристів з цілого світу, подивляючись чужому краєви, лісів, озер та знаменитих готичних будів. Будучи в Регенсбурзі в таборі, мені пошастало дістати запрошення на гостині виступи у Швейцарії від українського хору „Ватра“, що знаходився тоді в Австрії в місті Брегенці. Цю привабливу пропозицію я безумовно прийняв, бо якщо, тим більше, що і головною метою мого візиту був той же концерт.

Хор „Ватра“ до того часу вже багато разів виступав у Швейцарії, здобувачи великий успіх та дуже прихильну фахову критику, як також багато прихильників та ентузіастів серед швейцарської суспільності. Хором диригував тоді відомий диригент Лев Туркенич. Головною метою виступу у цьому хорі був першорядний, кількісний вплив на місцеве населення. Хор був відомий і з своїх виступів по цілій Австрії, перед представництвом французьких властей, а також і по Німеччині, сиріж між серед своєї чужої публіки. Однак, на виступ, тобто 1949 р. на виступ, хор був дуже посланий внаслідок візиту за океан декількох співаків-солістів, як також самого диригента Туркенича. Здавалося, що вже успіхи славного хору закінчилися. Однак, зразкова дисципліна і зціпленість хористів та великий вклад праці видатного диригента були аж надто очевидні, тому лише не багато була надцерблена мистецька форма хору. Туркенич заступає Орест Саловський і хор продовжує свою працю. Саме в той час хор „Ватра“ дістає запрошення на виступ у Швейцарії, має виступити в Цюриху і Санта-Галлені. Головою управи хору, був тоді мр. В. Баран, секретарем Василь Надарга. Обмірковуючи справу, упродовж часу згодом турне. Співзорови концертів був хор „Ватра“ в Цюриху. Адміністрація з рамені цього бора виконала два сердечні прикмети: ентузіастів нашого хору, пастор церкви методистів і Коффе-Амман з Цюриху і Люїс Ціс-Райнхольд, який ідею, аніж поїхати на чужину.

Василь Мудрий, який перед другою світовою війною був маршалом польського союзу, а на еміграції головою Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині. Отож, бувши висланий з Галичини до Проскурівщини, він спочатку працював інструктором освіти повітового земства, а після революції був призначений керівником відділу Народної освіти, а за Директорії УНР повітовим комісаром освіти. Отож, В. Мудрий, разом з Тарановичем, Верхолюком і ще кількома сільськими українцями — очолювали український визвольний рух на Проскурівщині. Особливо треба відзначити ролю В. Мудрого, бо він надав нашому рухові певних організаційних форм, пов'язав його, з одного боку, з Києвом, з Центральною Радою і політичними партіями, що на той час діяли, а з другого — із Львом, в першу чергу з українськими видатцями і культурними осередками. Була організована „Просвіта“, відділи політичних партій, низка курсів українознавства (дво-місячні курси для вчителів, короткотермінові для залізничників, для урядовців „військового начальника“, для службовців місцевих органів самоврядування тощо. Вони розпочали інтенсивну працю над українізацією установ, шкіл, відкрити українське книгарню. Але не це для нас важливе, бо, очевидно, така праця провадилася по всіх більших і менших містах України. Важливіше, що був організований спротив проти українського руху, що його провадили росіяни всіх кольорів як місцеві, так і військові з царської армії, яка стояла фронтом на цілій Проскурівщині. В армії зав'язався і більшовицький рух, що згодом перекіннувся, або, точніше кажучи, охопив також і деякі чужонаціональні елементи міста Проскурів. Така ситуація не лише сприяла національному освідомленню українського населення, а й згуртувала всіх нас, як перелому верству, в діючих культурних, громадських і політичних організаціях. Не подасмо докладно про всі перипетії того славного минулого, бо не є то нашою темою, скажемо коротко, що за короткий період ми навіть в таких несприятливих умовах опанували все життя повіту, на чолі міської і повітової народних управ стояли вже наші люди, так само всі нижчі інстанції (міліція, кооперація, новостворені профспілки) вже були опановані нами. За гетьманського режиму в повіті витворилася ситуація, яка не тільки не ослабила, а ще й підсилювала консолідацію активних українських сил. Повітовим старостою став місцевий російський діяч Столя-

ров, „малорос“. Його урядування позначилося страшинами каральними експедиціями на селах і ексекціями над селянами, а головне — неприхованою русифікацією чи деукраїнізацією установ і навіть шкіл. При всіх легальних українських організаціях і установах якось стихійно створилися неформальні групи, що час від часу обмірковували становище і преевентивні заходи. Згодом був створений повітовий відділ Українського Національного Союзу, що його очолював В. Мудрий, який знав до найдрібніших нюансів життя повіту, а головне людей і організацій. Від того часу треба датовати початок „нелегального спротиву“ українського населення окупантам.

(Продовження буде).

Анатоль Гадванський

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ В ШВАЙЦАРІЇ

(Спогад)

Концертне турне українського хору „Ватра“ по Швейцарії, це окрема подія в нашому мистецькому житті на еміграції, яку варто зафіксувати як знаменний факт корисної пропаганди нашої народної музики та доброго українського ймення в культурній країні, що її не оминують найкращі мистецькі імпреси світу. Кожен лише доволі бути в Швейцарії, той ніколи не забуде цього чарівного закучка середньої Європи, куди напливають рік-рік тисячі туристів з цілого світу, подивляючись чужому краєви, лісів, озер та знаменитих готичних будів. Будучи в Регенсбурзі в таборі, мені пошастало дістати запрошення на гостині виступи у Швейцарії від українського хору „Ватра“, що знаходився тоді в Австрії в місті Брегенці. Цю привабливу пропозицію я безумовно прийняв, бо якщо, тим більше, що і головною метою мого візиту був той же концерт.

Хор „Ватра“ до того часу вже багато разів виступав у Швейцарії, здобувачи великий успіх та дуже прихильну фахову критику, як також багато прихильників та ентузіастів серед швейцарської суспільності. Хором диригував тоді відомий диригент Лев Туркенич. Головною метою виступу у цьому хорі був першорядний, кількісний вплив на місцеве населення. Хор був відомий і з своїх виступів по цілій Австрії, перед представництвом французьких властей, а також і по Німеччині, сиріж між серед своєї чужої публіки. Однак, на виступ, тобто 1949 р. на виступ, хор був дуже посланий внаслідок візиту за океан декількох співаків-солістів, як також самого диригента Туркенича. Здавалося, що вже успіхи славного хору закінчилися. Однак, зразкова дисципліна і зціпленість хористів та великий вклад праці видатного диригента були аж надто очевидні, тому лише не багато була надцерблена мистецька форма хору. Туркенич заступає Орест Саловський і хор продовжує свою працю. Саме в той час хор „Ватра“ дістає запрошення на виступ у Швейцарії, має виступити в Цюриху і Санта-Галлені. Головою управи хору, був тоді мр. В. Баран, секретарем Василь Надарга. Обміркуючи справу, упродовж часу згодом турне. Співзорови концертів був хор „Ватра“ в Цюриху. Адміністрація з рамені цього бора виконала два сердечні прикмети: ентузіастів нашого хору, пастор церкви методистів і Коффе-Амман з Цюриху і Люїс Ціс-Райнхольд, який ідею, аніж поїхати на чужину.

Василь Мудрий, який перед другою світовою війною був маршалом польського союзу, а на еміграції головою Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині. Отож, бувши висланий з Галичини до Проскурівщини, він спочатку працював інструктором освіти повітового земства, а після революції був призначений керівником відділу Народної освіти, а за Директорії УНР повітовим комісаром освіти. Отож, В. Мудрий, разом з Тарановичем, Верхолюком і ще кількома сільськими українцями — очолювали український визвольний рух на Проскурівщині. Особливо треба відзначити ролю В. Мудрого, бо він надав нашому рухові певних організаційних форм, пов'язав його, з одного боку, з Києвом, з Центральною Радою і політичними партіями, що на той час діяли, а з другого — із Львом, в першу чергу з українськими видатцями і культурними осередками. Була організована „Просвіта“, відділи політичних партій, низка курсів українознавства (дво-місячні курси для вчителів, короткотермінові для залізничників, для урядовців „військового начальника“, для службовців місцевих органів самоврядування тощо. Вони розпочали інтенсивну працю над українізацією установ, шкіл, відкрити українське книгарню. Але не це для нас важливе, бо, очевидно, така праця провадилася по всіх більших і менших містах України. Важливіше, що був організований спротив проти українського руху, що його провадили росіяни всіх кольорів як місцеві, так і військові з царської армії, яка стояла фронтом на цілій Проскурівщині. В армії зав'язався і більшовицький рух, що згодом перекіннувся, або, точніше кажучи, охопив також і деякі чужонаціональні елементи міста Проскурів. Така ситуація не лише сприяла національному освідомленню українського населення, а й згуртувала всіх нас, як перелому верству, в діючих культурних, громадських і політичних організаціях. Не подасмо докладно про всі перипетії того славного минулого, бо не є то нашою темою, скажемо коротко, що за короткий період ми навіть в таких несприятливих умовах опанували все життя повіту, на чолі міської і повітової народних управ стояли вже наші люди, так само всі нижчі інстанції (міліція, кооперація, новостворені профспілки) вже були опановані нами. За гетьманського режиму в повіті витворилася ситуація, яка не тільки не ослабила, а ще й підсилювала консолідацію активних українських сил. Повітовим старостою став місцевий російський діяч Столя-

ров, „малорос“. Його урядування позначилося страшинами каральними експедиціями на селах і ексекціями над селянами, а головне — неприхованою русифікацією чи деукраїнізацією установ і навіть шкіл. При всіх легальних українських організаціях і установах якось стихійно створилися неформальні групи, що час від часу обмірковували становище і преевентивні заходи. Згодом був створений повітовий відділ Українського Національного Союзу, що його очолював В. Мудрий, який знав до найдрібніших нюансів життя повіту, а головне людей і організацій. Від того часу треба датовати початок „нелегального спротиву“ українського населення окупантам.

(Продовження буде).

Анатоль Гадванський

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ В ШВАЙЦАРІЇ

(Спогад)

Концертне турне українського хору „Ватра“ по Швейцарії, це окрема подія в нашому мистецькому житті на еміграції, яку варто зафіксувати як знаменний факт корисної пропаганди нашої народної музики та доброго українського ймення в культурній країні, що її не оминують найкращі мистецькі імпреси світу. Кожен лише доволі бути в Швейцарії, той ніколи не забуде цього чарівного закучка середньої Європи, куди напливають рік-рік тисячі туристів з цілого світу, подивляючись чужому краєви, лісів, озер та знаменитих готичних будів. Будучи в Регенсбурзі в таборі, мені пошастало дістати запрошення на гостині виступи у Швейцарії від українського хору „Ватра“, що знаходився тоді в Австрії в місті Брегенці. Цю привабливу пропозицію я безумовно прийняв, бо якщо, тим більше, що і головною метою мого візиту був той же концерт.

Анатоль Гадванський

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ В ШВАЙЦАРІЇ

(Спогад)

Концертне турне українського хору „Ватра“ по Швейцарії, це окрема подія в нашому мистецькому житті на еміграції, яку варто зафіксувати як знаменний факт корисної пропаганди нашої народної музики та доброго українського ймення в культурній країні, що її не оминують найкращі мистецькі імпреси світу. Кожен лише доволі бути в Швейцарії, той ніколи не забуде цього чарівного закучка середньої Європи, куди напливають рік-рік тисячі туристів з цілого світу, подивляючись чужому краєви, лісів, озер та знаменитих готичних будів. Будучи в Регенсбурзі в таборі, мені пошастало дістати запрошення на гостині виступи у Швейцарії від українського хору „Ватра“, що знаходився тоді в Австрії в місті Брегенці. Цю привабливу пропозицію я безумовно прийняв, бо якщо, тим більше, що і головною метою мого візиту був той же концерт.

Хор „Ватра“ до того часу вже багато разів виступав у Швейцарії, здобувачи великий успіх та дуже прихильну фахову критику, як також багато прихильників та ентузіастів серед швейцарської суспільності. Хором диригував тоді відомий диригент Лев Туркенич. Головною метою виступу у цьому хорі був першорядний, кількісний вплив на місцеве населення. Хор був відомий і з своїх виступів по цілій Австрії, перед представництвом французьких властей, а також і по Німеччині, сиріж між серед своєї чужої публіки. Однак, на виступ, тобто 1949 р. на виступ, хор був дуже посланий внаслідок візиту за океан декількох співаків-солістів, як також самого диригента Туркенича. Здавалося, що вже успіхи славного хору закінчилися. Однак, зразкова дисципліна і зціпленість хористів та великий вклад праці видатного диригента були аж надто очевидні, тому лише не багато була надцерблена мистецька форма хору. Туркенич заступає Орест Саловський і хор продовжує свою працю. Саме в той час хор „Ватра“ дістає запрошення на виступ у Швейцарії, має виступити в Цюриху і Санта-Галлені. Головою управи хору, був тоді мр. В. Баран, секретарем Василь Надарга. Обміркуючи справу, упродовж часу згодом турне. Співзорови концертів був хор „Ватра“ в Цюриху. Адміністрація з рамені цього бора виконала два сердечні прикмети: ентузіастів нашого хору, пастор церкви методистів і Коффе-Амман з Цюри

БУДУЄМО НОВУ ШКОЛУ В НЬО ЙОРКУ!

ПОЧИН ВЕЛИКОГО ДІЛА

НАШІ ПОТРЕБИ...

В 1941 році почався малий, непомітний шкільний рух при церкві Св. Юра в Нью Йорку. Відкрито першу українську католицьку цілоденну школу. Перший список учнів зазначував 10 дітей. Не до подумання було, що в коротких роках ця десятка зросте до числа майже 900 дітей, і це зголошуватиметься! Постала потреба відповідного шкільного будинку на це велике число дітей. Тимчасово ми розмістили учнів у двох будинках, але й це не розв'язує труднощів, що постали з таким побільшенням навчального дитинства. Отож, це є крайній час, щоб ми гідно примістили наших дітей у відповідному будинку. І мусимо це доконати тепер!

НАШІ ПЛЯНИ...

Тим змушені беремось до будови нової парохіальної школи. Заки ми могли розпочати цей план, треба було мати відповідну площу. Щоб мати місце на школу, а опісля на відповідну церкву, ми закупили два будинки, які межують з церковними посістями. Ці заклади коштували 100.000,00 доларів. Сьогодні ми маємо вистачальне місце на нашу нову школу.

В нашій школі має бути все, що поставити її на рівні інших шкільних будівель цього світового міста. Крім того, наша школа буде включати в собі все, що запевнить нас, що ми виховасмо дітей на добрих християн, свідомих українців і вірних громадян Америки. Коли знайдеться вона прийме прикмету достойної кожної виховної інституції, то її нутро буде віддзеркалювати для нашої дитини нашу українську культуру. Там, на стінах школи, побачить дитина нашу українську християнську історію. В нашому плані — погодити найновіші модерні вимоги з отими нестерпними переслідуваннями, виснаженими слідами на душі великого українського народу, з якого походить дитина, що буде вчатися до цієї школи. Це буде українська школа для української дитини, яка використас кожну вигоду американської техніки, щоб наші діти дістали належне підготування в кожній діяльності їх багатонадійної майбутності.

Тому в цій новій школі будуть великі, ясні, викладові зали, модерна аудиторія враз з гімнастичною залю, клініку і т. п. Вітражі, різьби будуть не тільки прикрасою школи, але представлятимуть хід історії українського народу — від почину її християнства по нинішні дні переслідування і нові здобутки на американській землі. Так, щоб стояв бокай один наш будинок, який утримуватиме у своїх мурах те, за що український народ боровся і бореться впродовж віків. Наша ціль — поєднати все найліпше в найкращому інтересі української дитини.

НАША КАМПАНІЯ...

Щоб здвинути оцей пам'ятник і твердию виховання та культури, ми потребуємо півтора мільйона доларів. Це є Ваша нагода взяти участь в здвигненні цього могутнього пам'ятника. Ми свідомі того, яка користь може виплинути з Вашої жертвенності, тож просимо Вас жертвувати не тому, що це вигідне для Вас, але хай Ваш дар буде правдивою жертвою.

ВАША ЖЕРТВА ХАЙ БУДЕ МЕМОРІАЛ-ПАМ'ЯТНИК...

До тих наших людей, що їх Бог обдарував Своїми щедрими матеріальними дарами, звертаємось з проханням взяти участь в нашому поході за жертводавцями, виписаними на Меморіалах.

Школа святого Юра дає жертводавцям нагоду присвятити Меморіал на пам'ять своїх дорогих осіб, живих або померлих, або в якомубудь наміренні. Українці, товариства, родини знайдуть дорогою Меморіалів спосіб заявити свою відданість великій справі, а рівночасно залишити свої імена, вириті на стінах будови, яка має виховувати грядучі покоління. Кошт Меморіалу починається від 400 доларів вгору. Найдорожчий Меморіал коштує тридцять тисяч доларів. Хто зацікавлений цим, зможе вдатись на подану адресу, отримавши ширшу інформацію в справі заупи Меморіалу.

Хто даватиме жертви в сумі Меморіалу, або група осіб, або товариство погодиться на один із цих пам'яткових заупів. Їхні імена будуть вириті на таблиці рівночасно з тим наміренням, ради якого вони роблять свою жертву. Так довго, як стоятиме цей новий шкільний будинок, Ваша жертва з'являтиметься нестерпим символом свідомості, жертвенності і посвяти великій справі.

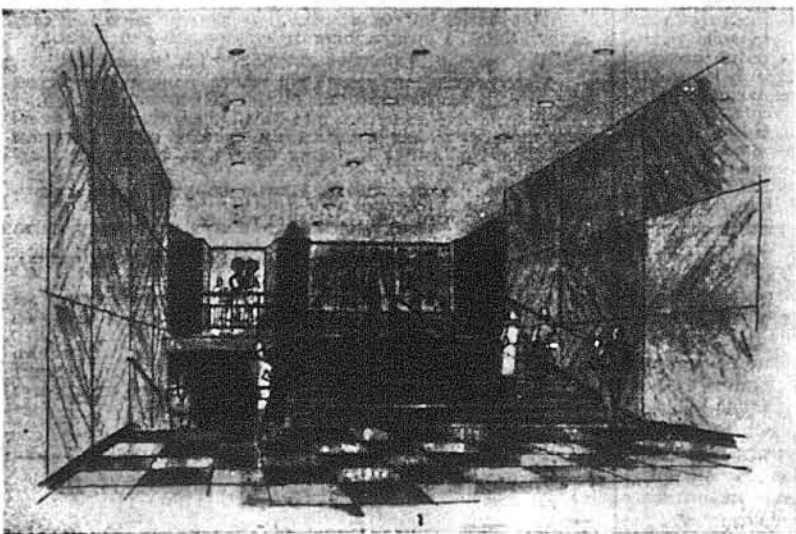
Той, хто бажає лишити своє ім'я в історії української еміграції, і лишити сліди своєї праці між українським народом через заупи Меморіалу або через грошову жертву, — може отримати безплатно велику інформаційну книжку про нову школу, виключно з її рисунками, коли напише до:

St. George New School Fund

22 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, NEW YORK

ЯК МОЖЕМО ЖЕРТВУВАТИ НА НОВУ ШКОЛУ СВ. ЮРА? МИ МОЖЕМО:

1. КУПУВАТИ МЕМОРІАЛ-ПАМ'ЯТНИК ПОЖЕРТВІ
2. СКЛАДАТИ ГРОШЕВІ ЖЕРТВІ
3. ДАВАТИ СВОЇ ЧАСТИНИ З ДОХОДОВОГО ПОДАТКУ
4. РОБИТИ ПОСМЕРТНІ ЗАПИСИ (Тестаменти)
5. СКЛАДАТИ ДЕПОЗИТИ-ПОЗИЧКИ

Проект вестибюлю в новій школі

НОВА УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ШКОЛА СВ. ЮРА В НЬО ЙОРКУ

Отож, якщо будуємо, будуймо навіки. Хай ця будівля не буде на потішню нині, ані тільки на корисне нині. Хай же ж наша будівля буде трудом, гідним вдячності наших переселенців. І коли камінь до каменя приляже потом наших жертв, — перенесімся в час, коли ці каміні стануть святощами тому, що наші мозольні руки діткнули їх, — щоб грядучий народ, коли погляне на цей труд і жертву, ствердив: „Глядіть! Це наші батьки зробили для нас”.

КОМІТЕТ БУДІВЕЛЬНОГО ФОНДУ ШКОЛИ СВ. ЮРА

Впр. о. Микола Когут ЧСВВ, Протоігумен
Впр. о. П. Дидик ЧСВВ, парох
Преп. о. М. Ханнає, ЧСВВ, Преп. о. Р. Мельник, ЧСВВ, співробітник

БУДІВЕЛЬНА КОМІСІЯ:

Впр. о. С. Засібіда, ЧСВВ Впр. о. В. Ваєрик, ЧСВВ
Впр. о. П. Федіца, ЧСВВ Впр. о. С. Голік, ЧСВВ
Впр. о. П. Пацак, ЧСВВ

КОМІТЕТ:

Степан Ярема, Председник Комітету

Атлас Павло Ленчик Василь Шарко Євгенія
Балабан Осип Липкалок Мирослав Шут Василь
Баранець Юрій А. Макарович Наталія Стецьк Василь
Барстон Іван Недільський Іван Сухий Роман
Демидчук Семен Окпін Михайліна Сурмач Мирон
Філіс Іван Онуфрік Теодор Випиницький Василь
Галич Дмитро Оринкевич Едвард Волинський Юрій
Гулянич Роман Осадца Аполінарий Врублевський Волод.
Ярема Юрій Осінчук Роман, Д-р Задорський Петро
Карпівич Богдан Целешок Катерина Збликевич Євген

ТОВАРИСТВА-УЧАСНИКИ КОМІТЕТУ:

Апостольство Молитви Товариство св. Пасафата
Марійська Дружина ім. Покрови Т-во Бувиших Воляків УПА, Відділ 1
Божої Матері Т-во Бувиших Воляків УПА, Відділ 1
Броди-Лев ім. Тараса Чупринки
Українські Католицькі Ветерани, Українське Американське Товариство Лікарів
Відділ 401 ЗУАДК, Відділ 3
Незалежний Золотий Хрест Український хор „Боян”
Марійська Дружина ім. Непорочного Зачаття Український хор „Думка”
Обнова, Відділ Митр. А. Шентницького Товариство Українських Танків
ООЧСУ, Відділ 2. Українське Гуманітарне Товариство
Пласт Український Народний Союз, Відділ 361, „Дністер”
Пласт Український Народний Союз, Відділ 69, „Зоря”
Провидіння, Відділ 38 Український Народний Союз, Відділ 130, Б-во св. Володимира
Провидіння, Відділ 201, Братство Український Народний Союз, Відділ 194, Т-во „Свобода”
ім. Митр. Шентницького Український Народний Союз, Відділ 393, Т-во „Жидачів”
Провидіння, Відділ 206, Братство ім. Маркіяна Шапкевича Український Народний Союз, Відділ 393, Т-во „Жидачів”
ПАБНА Українське Товариство Родичів
Хор церкви св. Юра Українське Товариство „Єдиність”
Школа св. Юра Об'єднаний Комітет Українських Американських Організацій м. Нью-Йорку
Самопоміч Т-во Запоріжців ім. Полк. Петра Болбочана
Союз Українок, Відділ 1 Золота Ліпа
Союз Українок, Відділ 3, Жіноча Поміч Учителівська Громада
Союз Українок, Відділ 4, Український Демократичний Клуб ОДВУ
Союз Демократів, Відділ 64 Товариство Українських Інженерів

Цього тижня у Нью Йорку добровільні збірники в числі триста осіб, представляючи понад сорок українських Товариств Нью Йорку, почали величезну кампанію збирання фондів на будову нової школи святого Юра. Їх ціль — зібрати півтора мільйона доларів з-поміж Українського Громадянства. В Нью Йорку має постати тривалий пам'ятник культурної праці українців! Хай не лишиться жадної Родини, яка не дасть свою поважну суму на цю шляхетну ціль!

СТАНЬМО В РЯДИ ДОБРОДІВ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ — ЖЕРТВУЙМО ЩЕДРО НА НОВУ ШКОЛУ СВАТОГО ЮРА!

Спис жертводавців і їхні жертви будуть вміщені в Ювілейній Книзі, виданій з приводу 50-ліття існування української католицької церкви св. Юра в Нью Йорку. Ювілейна Книга з'явиться в 1956 році.

Крізь церковні двері церкви святого Юра в Нью Йорку пройшли незчисленні тисячі українського народу. Сьогодні вони розкинені в найширших просторах Америки. В церкві святого Юра вони хрестились, вінчалися, ховали своїх батьків. Тут українські імігранти знайшли розраду, першу загогоду. Їхня обіцянка була — віддячитись за ці услуги. В надії, що може ця сторінка відстанеться в їхні руки, містимо на цій сторінці адресу, на яку вони зможуть прислати свою жертву на будову нової школи. Ваша жертва буде виразником Ваших почувань вдяки, а рівно ж теплою пригадкою тим, які старались зробити вам християнську прислугу. В рівній мірі віримо, що цю сторінку перегляне і той, що, хоч далекий від цього оточення, але свідомий великого діла престижу нашого народу в Нью Йорку, і не пожаліє вислати свою жертву. А вам усім, у своїй відданості, нажемо: дякуємо, і хай Бог заплатить!

Отці Василіани.

Проект бібліотеки в новій школі св. Юра

ВІДОЗВА

Тут подані деякі проекти нової школи, які мають дати для наших дітей модерне улаштування, нарівні з наймодернішими американськими установами. Рівно ж ми ніде не відступили від того, щоб дати дитині те, що могло б спричинитись, щоб наша дитина не забувала про свою давнину і свою Богом дану приналежність. Наша місія у вихованні візниться від інших. Ми стоїмо в обороні прав нашого віроповідання, нашого обряду, наших національних зобов'язань.

Тепер ми хочемо вияснити Вам велику потребу фінансової жертви. Хочемо кожному дати нагоду зложити свою жертву, кожному дати нагоду залишити своє ім'я нестерпим в історії української еміграції тут, в Америці.

Ми свідомі того, що наша стара еміграція вже часто жертвувала на добрі цілі, але все таки хочемо, щоб вона лишила свої заслужені імена на стінах цієї будівлі, що взагалі завдяки їх трудам ми можемо сьогодні її почати. Вона переживала тяжкі часи, але її жертва і жертва її дітей ніколи не ослабала. Та жертва заслуговує на почесне місце в цій величній будівлі. Надіємось, що ця жертва не ослабне й тепер.

Ми теж відкриваємо дорогу до жертвенності новій повенній еміграції. Це є її перша велика нагода вложити тверду, здорову цеглу в основи освітнього осередку українців в Нью Йорку. Це є перший заклик на велику скалку до повенної еміграції! Ми свідомі її зрілості прийняти ці слова. Ми знаємо, як багато вона пережила. Ми віримо, що сьогодні її умовини покращали й вона вже може рівнятися з іншими народами.

Ми ждали на цю хвилю шість років. Сьогодні діла українська еміграція може дати свою стопроцентну співпрацю, щоб збудувати цей монумент у вартості понад півтора мільйона доларів — **МОВЧАВНИЙ ПАМ'ЯТНИК** з бетону й сталі української свідомості, жертвенності й культури!

ХТО ЗАЦІКАВЛЕНИЙ ОТРИМАТИ ДАРОМ ОБШИРНУ КНИГУ ПРО ПЛАН НОВОЇ ШКОЛИ, АБО ХОЧЕ ВИСЛАТИ СВОЮ ПОЖЕРТВУ, ХАЙ ПИШЕ НА АДРЕСУ:

ST. GEORGE NEW SCHOOL FUND
22 East 7 Street, New York 3, N. Y.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

історією
качів бу-
Іпонії та
уї сам
бежда-
далекий
кінчення
кінчення
ерко, як
кої Гро-
яка бу-
а преле-
вісті на
кінчення
обгово-
шої гро-
Тетріа.

(Закінчення зі стор. 2-ої)

О
порку
в ціці
УСМО:

До кваліфікаційної участі в Панахидях запрошуємо: Лицарів Ордена Залізного Хреста, б. Воєнк-Українців із усіх частин і формаций, Товариства Я, Організації та все Українське Громадянство м. Нью Йорку й околиці.

Місцевий Комітет Відзначення 35-річчя Першого Зимового Походу у Нью Йорку.

установ
ців з
а все
шого

ДА

У

ПОЛ.,

БОЙ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО — військово-історична студія Ю. Тиса-Крохмалюка	\$2.25
МАЗЕПА — 3-ПІД ПОЛТАВИ ДО ВЕНДЕР Досі недрукована історична повість Богдана Лепкого	2.50
МАНСТЕР КОРАБЛЯ — роман Юрія Яновського	2.00
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ — Володимира Радзівкевича — том I (давня і середня доба)	1.50

153 ВІДЦІЛ У ФІЛІАДЕЛФІЇ

В СУБОТУ, 21-го ТРАВНЯ 1955 Р.

1. NAME - LAST, FIRST, MIDDLE

у всіх залях УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО
при вулиці П. Френкеля ч. 847.

на цей баль запрошує всю велику союзову рідню, як

громадянство Філадельфії й околиці.

Оркестра Богдана ГІРНЯКА за участю ЖІНОЧОГО

Артистка Театру Ліза ШАШАРОВСЬКА ЧЕПІЛ

Жіночий КВАРТЕТ „ЧОРТОПОЛОХИ“.
Забаву вестиме Мирослав ПРОНЧАК.

• НАГОРОДИ ЗА НАЙКРАЩІ ТАНКИ І БАГАТО НЕСПІ

Вступ \$150. • Стрій Довільний. • Буфет під кері

Початок о годині 8:30 вечора. — Забава триватиме

Приходьте всі, щоб весело і гарно розважитись у приємній

FIG. 15. TRAPING OF

ДНЯ 15. ТРАВНЯ 1955

В ЗАП. ФЕШЕН ИНСТИТУ

225 W. 24th ST. (adj. 7-8 Ave.) HIO B

225 W. 24th St. (Near 7-8 Ave.) NYC 11

Початок 6-го год. веч.

Господарські Вісті

НОВА ПРАЦЯ ПРО „ЧОРНИЙ ЧЕТВЕР“ 1929 РОКУ

Професор економіки на Гарвардському університеті Джон Кеннет Гелбрейт видав нову працю про початок депресії, яка почалася в „чорний четвер“ 24 жовтня 1929 року. Ця праця називається „Великий крах 1929“ („The Great Crash 1929“). В ній автор твердить, що це банкрутство з того року не було нічим несподіваним, воно не вискочило, як „деус екс махіна“ (божок із скрині), тільки воно було наслідком тих подій, які тоді панували в громадянстві. Тоді публічно писали про те, що „кожний має право на те, щоб легким коштом збагатитися, спекулюючи на біржі“. Всі гонили за легким збагаченням, не дивлячись на потреби народної економіки та на залежність господарки цієї країни від економіки законних держав. Тепер неможливо така депресія, яка була 30 років тому, бо тепер є соціальне забезпечення, забезпечення банківських вкладів до 10,000 доларів та контроль уряду над рухом на біржах.

СТАБІЛЬНІСТЬ ЦІН НА КОНСУМПЦІЙНІ ТОВАРИ

Статистичне бюро департаменту праці повідомляє, що вже четвертий місяць ціни на конспіційні товари в США не виходять за межі коливань. Це тому самому рівню від грудня 1954 року до березня 1955 року. Індекс цих цін вище 114,3 відсотка в порівнянні з індексом з року 1947 — 1949, коли той індекс становив 100. Коментар від статистики при департаменту праці пані А. Дюк Вікес заявляє, що, правдоподібно, цей індекс не зміниться і в місяці квітня цього року. Це перший раз в історії цього бюро, від коли воно почало публікувати свої звіти, щоб такий довгий час ціни на споживчі товари та товари життєвої необхідності стояли на цьому самому рівні.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА В 1960 РОЦІ ВІСНОВИТИМЕ 500 БІЛІОНІВ ДОЛАРІВ

Бувши головою Ради Президентових Економічних Дорадників Льюїс Г. Кейзерлінг заявив на зборах Ліги для Індустрійної Демократії в готелі „Комодор“ в Нью-Йорку, що господарські й психологічні фактори тепер не допустять того, щоб могла повторитися така глибока господарська депресія, яка виникла була в 1929 році. Кейзерлінг сказав також, що національна продукція в 1960 році становитиме 500 білліонів доларів. До зросту національної продукції причиняться технологія та більша факторність робітництва. Тепер національна річна продукція становить понад 350 білліонів доларів. Але Кейзерлінг остерігає, щоб уряд не відступив від своїх зусиль, щоб не зменшувалося число трудящих внаслідок автоматизації праці.

КОНГРЕСМЕН ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ ВИВЧАТИ АВТОМАТИЗАЦІЮ ПРАЦІ

Демократичний конгресмен Ірвін Д. Девідсон домагається, щоб Конгрес вів слідство в тієї справі, як механізація праці спричиняє до зменшення числа трудящих робітників. Автоматизація праці, це збільшене користування під час продукції машинами, коли потреба меншого числа робітників рук. Конгресмен Девідсон виступив у Палаті Репрезентативів вів слідство, який вплив на народну економіку матиме скорочення більшості зріст автоматизації праці.

УВАГА! (Ask Your Dealer For) **AMUKE AND TRIDENT** Ukrainian Records Send For Catalogue To: Trident Records Corp., 270 E. 10th St., New York 9, N.Y.

M. G. Olekson's Ukrainian Music Publications
(A) PIANO ACCORDION MUSIC:
(1) Echoes of Ukraine, Alb. #1 \$2.00 ea.
(2) Ukrainian Folk Dances, Alb. #1 \$1.50 ea.
(3) Ukr. Miniature Dance Albs. #1, 2 & 3 1.50 ea.
(4) Five Ukr. Dances, Alb. #1, 2 & 3 \$1.00 ea.
(B) UKRAINIAN CHRISTMAS CAROLS:
Arr. for Choir and Piano Accompt. \$1.50 ea.
ALL ORDERS C.O.D.
Trident Records Corp., 270 E. 10th St., New York 9, N.Y.

KOWBASNIUK AGENCY

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
277 EAST 10th STREET, NEW YORK 9, N.Y.
(Біла Avenue A) Tel.: ALgonquin 4-8779
ШІФКАРТИ продаємо на всі кораблі.
ГРОШІ посилками до всіх країн і виплатуємо на останній пошті.
АФІДЕВІТИ, прохання та інші потрібні документи на спровадження рідних і знайомих до Америки.
ОБЕЗПЕЧЕННЯ (асекурація) — від вогню, нещасливих випадків, нещастя. Забезпечуємо життя, меблі, вікна, автомобілі, футури, ювелію та інше.
ПРОДАЄМО дома та всякого роду бізнес.
ПЕКАО (пересилка пакунків за границю).
Віра Ковбаснюк-Шумейко — Антін Шумейко
Відкрито від пон. до п'ятниці в суботи:
від 9:30 рано до 7 веч. від 10:00 рано до 1:00 попол.

HANUSEY MUSIC CO.

244 WEST GIRARD AVE. PHILA. 23, PA.
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТІВОК В АМЕРИЦІ
Найкращі патефони — найліпших марок.
Відкрито щоденно від 9:30 рано до 9. вечера.

Західні міністри радитимуть про В'єтнам

Париж. — Справа Південного В'єтнаму буде одною з двох найважливіших точок на рад трьох західних міністрів законних справ, які з'їдуться в найближчу неділю до Парижу. Другою справою буде спішна нота ЗДА, Англії і Франції до Москви з пропозицією відбутися спільну конференцію у справі з'єдинення Німеччини. На Паризькій конференції буде також затверджено справу американсько-комуністично-китайських розмов на тему перемир'я в протоці Формози. Над справою В'єтнаму радитимуть тому у Парижі, щоб оминути суперечностей у становищі ЗДА і Франції, які могли б довести до розриву між ними двома державами на терені Південного В'єтнаму. Тим часом з того терену наспіла вістка, що в боях між військами урядових військами та збунтованими військами сенті Кеусу загинув генерал Тринг Мінг Тре, лідер секти Као Дай, яка підтримувала прем'єра Нго Дінг Діма. Вбитий генерал, який мав малошало понад 30 років, вернувся недовго до Вандунгу, куди їздив як член елітної Південного В'єтнаму на азіатсько-африканську конференцію. Голова в'єтнамської держави Као Дай вислав телеграму прем'єрові Нго Дінг Діму висловлюючи легальність скликаного прем'єром національного зібрання, що мало зійтися в червні 5 травня в. р. в Сайгоні з очевидною тенденцією скинути Као Дай.

НА ВЕСНЯНУ ПОГОДУ!

Прекрасні футури шакіди (Stoles) Жакети.
Найновіші фасони
Найкращі матеріали

UKRAINSKA FUTRYNA ROBITNIA
НОВІ ФУТРА
ПЕРЕМІДОВАВАННЯ
ТА НАПРАВЛЕННЯ
ПРИКЛАДИ ФУТРА НА ПЕРЕМІДОВАВАННЯ — Fur Storage.
Roman Kusoff
1420 Avenue of Americas
New York, N. Y.
Between 58 & 59th Sts.
PLaza 9-4238

ПРАЦЯ
HELP WANTED—FEMALE
ГОСПОДИНЯ
До підходящої подружжя. Легка праця. Варення не важке. Добра платня. Присмі умовини. Приватна кімната і лазничка. Сильський дім. 28 м. від Нью-Йорку. За інформ. телефонуйте:
LA 4-4130

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Лібер“ відділ 45 повідомляє своїх членів, що збори відбуваються в неділю, 8-го травня, о год. 1-й попол. Проситися членів являтися, є важкі справи до поладження. — М. Дубас, пр. М. Сенік, секр. А. Гарасим, кас.

ШІКАГО, ІЛ. — Місячні збори В-ва св. Стефана відділ 221 відбуваються в неділю, 8-го травня, в Домі Відділів УНС-юзу, 841 N. Western (Вестерн) Ave., о год. 12:30 попол. Тому, що є важкі справи до вирішення, привітати всіх членів і членів на зборах є кончею необхідністю. — Ф. Васильовський, пр. І. Михайлівський, кас.; Т. Шпікула, секр.

БАЛТИМОР, МД. — Т-во ім. І. Франка відділ 337, повідомляє своїх членів і заінтересованих, що в неділю, 8-го травня, о год. 12-й по Службі Божій відбуваються збори в приміщенні Укр. Гр. Кат. церкви, 524 S. Wolfe St. На цих зборах буде вибір делегатів на Конгрес УНС-юзу, який рівночасно спільно біжучі справи. Просимо членство вносити в цей час свої вкладки. А хто б з заінтересованих бажав вступити в членів УНС-юзу і забезпечитися, бажання радо поладимо та вписуємо. — Т. Чорний, пр. А. Чорний, секр.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАїнського Народного Оюзу, а тим самим і спільниками 16-мільйонного майна УНС-юзу.

Посмертні Згадки
ВАСИЛЬ ШІКА, член Т-ва Запорозька Січ, 325 Влд. У. Н. Союзу в Брукліні, Н. Й., який помер 22-го квітня 1955 р., проживши 60 років. Похоронився в с. Мості Веліні, пов. Жовка, Зах. Україна. Залишив у величезній суміт дружині, троє дітей і зятя. Поховано на військовому цвинтарі на військовому цвинтарі. — В. Н. І. М. Малицький, секр.

ГЕН. АЛЬФРЕД ГРУНТЕР, головний командант збройних сил держав НАТО, записав у своїй промові в Римі, що він з'явився, він не знає, чи знає оборонного засобу проти американського, а в еко простішого бомбардувальника B-47. Відплата сила цих літаків така страшна, що вони є найкращим сторожем миру — записав Грунтер.

У північному басейні Північного Атлантичного океану вийшли на поверхню, вимагаючи підвищення платні. Власники копалини не хочуть починати переговори, поки робітники не перестануть праці.
Гамалія Абделі Нассера, прем'єра Єгипту, вів в Каїро після поверну з африканської конференції в Алжирі, як триумфатора. Славна героїні в Вандунгу! Слава переможцям миру і свободи! Слава переможцям Азії і Африки! — вписано було на транспарантах, дармащо Нассер не висулюю „непримиренного“, мобілізуючи лише делегатів проти Ізраїлю.

Читайте „Свободу“!

ДО УКРАїнЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!

Одинокий представник найкращих швейцарських годинників „ОМЕГА“ в самому серці української громади на півночі поручає найновіший модель „ОМЕГА АВТОМАТИК“ годинник, що самий накручується.

Ціна від \$71.50 і вище.
Великий вибір гарних 14-каратонних виробів з золота і срібла на дарунок з різних нагод. Ми тишимося вже 39 років великою українською клієнтською не лише в Шікаго, але й в усіх містах по всій Америці на С. О. Д. замовлення. Гарантуємо і зворотню гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні плати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою.
M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel. Seley 3-5753

МАШИНИ ДО ПИСАННЯ

Перероблені МАШИНИ ДО ПИСАННЯ
англійські, ціна \$25.00. Маємо також нові перероблені українські машини. Фахукої машини. Офісні прилади. Потрібно аґенти.
ALL LANGUAGES
TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

THE STEEL THEWS OF THE APE-MAN CLOSED ON PIKE'S THROAT, WITH A CONVULSIVE SHUDDER THE MAN SANK LIFELESS TO THE GROUND.
Сталеві м'язи мавполюдини обвилися довкола Пайково-го горла. З конвульсійним здриганням людина впала мертва на землю.
Тим часом розлотований Бей-Ег підніс Лешера понад свою голову...

АУТО

1953 CHRYSLER Windsor Deluxe \$1,495
Без завадки.
185 інших від 1955 року везд. BARREL AUTO SALES
499 N. Broad St., Elizabeth, N.J.
Elizabeth 3-9826
Відкрито вечорами.

1953 — FORDS CHEVROLETS PLYMOUTHS
з автоматичною трансмісією або без, повний вибір. Цілковита гарантія.
Так низька ціна, як \$895
TRI-LINE MOTORS INC.
(Friendliest Ford Dealer in Town)
1727 Bedford Ave., Brooklyn Tel. IN 9-2520

BUSINESS OPPORTUNITY

BODY & FENDER SHOP
Добре бізнес. Положення. Досконало нагода для доброго механіка. Можна поліпшити умови життя. Власник продас по дуже умір. ціні. Зайдіть до власника: 547 W. 133rd St., N.Y.C. Phone WA 6-1868

ДЕЛІКАТЕСЕН — ГРОСЕРІЯ
Морожені харчі і пиво. Добре положення. Засноване тому 20 р. \$10 рент, добр. вином. Власник відходить, продас цей чудовий бізнес по дуже умір. ціні. Телефон до власника по 7-й год. і цілу неділю.
White Plains 9-5237

ДЕЛІКАТЕСЕН — РЕСТОРАН
Засноване тому 35 років. Добре положення. Помір. рент, доб. вином. Можна поліпшити умови життя. Власник відходить, продас досконалий бізнес по дуже умір. ціні. Зайдіть до власника: 226 E. 14 St., N.Y.C. GR 7-9416

DRY CLEANING — TAILORING
Добре положення. Повне влаштування. Досконало нагода для крамниці. Низ. рент — вином. З уваги на недовгу, власник продас по дуже умір. ціні.
Телеф. власника: TR 5-7985

ДЕЛІКАТЕСЕН — ГРОСЕРІЯ ПИВО
також морожені харчі. Добре положення. Вл. комунікації. Помір. рент — вином. Цей чудовий бізнес власник продас по дуже умір. ціні. Тел. власника: MA 2-2217

ОВОЧЕВА КРАМНИЦЯ
Добре приміщення в butcher. Повне влаштування. Помір. рент. Можна поліпшити умови життя. З уваги на недовгу, власник продас по дуже умір. ціні. Огляньте бізнес при 1512 Fulton St., Brooklyn, N.Y.

Luncheonette & Stationery
Добре біз. положення — на річці крамниці. Повне влаштування і „air conditioned“. Чудова нагода для ріди або спільної крамниці. Можна поліпшити умови життя. Власник продас по дуже умір. ціні. Тел. вл. DI 2-8591

KITCHEN CONCESSION — FOR RENT
Положення фронтом до пляжі Mambo Club — бізнес цілий рік. Вся доставка харчів. Чудова пропозиція. Ідеальне для подружжя.
Matawan 1-1673 — New Jersey

WASTE PAPER BUSINESS
Повне влаштування. Будинок 50x100. Добре положення. Чудова нагода поліпшити умови життя. Власник продас по умір. ціні. Зайдіть до власника при: 906 Pierce Ave., Bronx або телеф. TA 2-9028

КУПУЙТЕ В ПІДПИСИВКАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ „В СВОБОДІ“

Повідомили, що ціна оголошення величини і інча чез 1 колонку вноситься \$1.40. Проситися наляжисті (відповідно до величини оголошення) пересилати разом з текстом.
Адміністрація „Свободи“.

ТАРЗАН, ч. 3458. Помета.

MEANWHILE, THE ENRAGED BAY-AT LIFTED LASHES OVER HIS HEAD...
-- AND SHATTERED HIM AGAINST THE TENT!

BEST HIGH FIDELITY SHORT WAVE RADIO in the WORLD
BLAUPUNKT
НАЙЛІПШИЙ АПАРАТ В СВІТІ
AM & FM
З НАПІСЛИВІШИМИ КОРОТКИМИ ХВИЛЯМИ.
Для вигоди наших Покупців
ТІЛЬКИ 10% ЗАВДАТКУ.
Сплати до 9 місяців — без жадних опрочентувань.
No charges up to 9 months — no red tape.
N. PICKENS IMPORT CO.
31 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.
Тел. OR 5-6860 — OR 5-6861

Шановні Читачі!
Хочемо повідомити Вас, що ми дістаємо сотки листів з всіх сторін Америки, від наших покупців, які нам пишуть про якість радіоапаратів „Blaupunkt“. На доказ цього, подасмо Вам один з таких листів, що його написав до нас один з наших покупців, Mr. George Dratsch, 102 German St., Erie, Pa.
„Шановні Панове!
Щиро дякую за висилку мені радіоапарату „Blaupunkt“, який я одержав в цілості і справності, з якого я дуже задоволений. Тішуся настроєм апарату, який дає можливість слухати співу і музику в правдиво чисто природному тоні. Провісив лише кімнатну антену для коротких хвиль, я слухаю все, що бажало.
З пошаною до Вас
Юрій Драч.“

REAL ESTATE
На Бронксі продас 2-хродн. дм з садом та гаражем, за \$12,500, готівки \$4,500.
На Брукліні продас 6-хродн. дм за \$10,000, готівки \$4,000.
Також продас 3-хродн. дм за \$12,500, готівки треба \$1,750. Давонити до 10 зрани та 7-9 уштор.
AU 1-0194

FARMS FOR SALE

МОЛОЧНА ФАРМА
Saratoga County, 120 акр. доброї землі, ставля на 20 переліток з водопоями. Сайдо, 1/2 м. переліток потік. Гарний мур. дм з всіма вигодами.
Жадає \$24,000.00
FRANK H. PORTER, Broker
271 State Street, Schenectady, N. Y.

Продас 10-акрова КУРЧА ФАРМА, новий 4-кім. дм і віддаш, тех. катедж, електрика, для 2000 курей курини, близько Hightstown при 33 highway. Звертаючись на адресу: M. TRISTAN
31 Acres Drive, Hamilton Sq., N.J. або тел. JU 7-8039, Trenton, N.J.

КУРЧА ФАРМА
5 акрів доброї землі; 5 кім. дм, курини, гараж, гуртуння, 1,000 носних курей; \$20,000.
JAMES A. CURLEY,
54 Broad St., Red Bank, N. J. Red Bank 6-5100

FARMS FOR SALE
RESORT FARM
Southern New Hampshire
1/2 м. від міста, церкв, скляний театр. Комп. умеблювання модер. гостини, 11 спальн, поодинокі і поодинокі ліжка, 4 лазнички і 3 туші. Величезні вікна з видом на гори, центр, огрівання в цілому домі, нов. олії, коменок, елек. кухня і пральня. Прив. басейн, 30x80 і відпоч. катедж, городові меблі і гаманки, 100% успіх у 1954 р. Досконало клієнтська. 2 корови, 40 курей і тузи овець. Бєз фарм, прилади, трактор і т.д. 212 акр. пол. і лісу. 1/2 м. фронту при головно. асфальт. дорозі. Готове до провадження, зараз до зайняти. \$35,000. Paul M. Cooper, Hillsboro, New Hamp., Tel. 258.

Madison, Курча фарма, 12 акр. 10,000 носних курей. Автоматичний виряд, модерний димарча, 3 спальні, 2 лазнички, ідальня, сосна веранда, вітальня 24x24, гараж на 2 авта, бічний катедж, 1/2 м. до міста і пляжі над океаном, \$60,000. Madison, Conn. — Circle 5-9592

County Estate & Chicken Farm/Гарний, вел. 8-кім. дм, мур. гараж на 3 авта з апар. для помічника. Через посілість переліток потік. Дуже великий, добре утриманий дм і курини, 20 м. від N.Y.C. Ціна \$65,000; сплати. G. J. Magrath & Son, Spring Valley, N. Y.

Madison, Курча фарма, 12 акр. 10,000 носних курей. Автоматичний виряд, модерний димарча, 3 спальні, 2 лазнички, ідальня, сосна веранда, вітальня 24x24, гараж на 2 авта, бічний катедж, 1/2 м. до міста і пляжі над океаном, \$60,000. Madison, Conn. — Circle 5-9592

Книжка й часопис — найнеобхідні в домі культурної людини.

РОЗШУКИ

Олександр ЛОМАКА пошукує сина Івана ЛОМАКА з сел. Софіївка, Київської області. Хто знає або чує про нього, прошу зголоситися на адресу: ALEX LOMAKA, 1312 N. Campbell Ave., Chicago 22, Ill. USA. Українські заграничні часописи прошу пердрукувати.

MISCELLANEOUS

ГОНЧИ ПСИ, боксери, спаньолі, „мексиканці“, даламатинці, ірландські тер'єри, фокстер'єри, шотландські тер'єри, постролосі, валлійські тер'єри, дулли (ісл. роди), ямники, бульдоги, ірландські, також сім'ї котів. Плякання для розлоду. Вільний вибір і доставка.
LISBETH KENNELS
37 So. Grove St., Freeport, L. I. Tel. FR 8-4085

R. DRZALA
77 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Накривала на меблі, драперії, оббивання меблів, тапіцеровання та направи.
GR. 7-1800

PYRAMID UTILITIES CORP.
206-03 Jamaica Ave., Hollis
ЩАДІТЬ 25% НА ПЛАТІВІ Без завадки, 5-років сплати. Без виліт до 1 зист. Даром конторські.
HO 5-5333

TORIDHEET
WALL-FLAME OIL HEAT

FOR SALE

ПОСТІЛЬ — МАТАЦИ
Фабрика переноситься. Випродує — внутрішню — пружинну матраці, та „box springs.“ Вел. розміри, новісні \$11.95. Чудова нагода купити для власників пансіонів, готелів, бонгало і т.д. M. Weisberg Co., 100 Hoyt St., Brooklyn, Ph. MA 4-6753.

ДОКІЯ ГУМЕННА МАНА
Цікава повість в злитті під-совєтської інтелігенції! ЦІНА \$1.50
Замовити в книгарні „Свобода“ на адресу: „СВОБОДА“ P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОСМЕТИКА
До набути різні кремні; від плям, веснянок, прищів, зотощення, вуґри та на загальну поправу чери.
M. M. EVERGREEN
3510 W. Evergreen Ave. Chicago 51, Ill.
Заступництво в Нью-Йорк в околиці:
Фірма „ARKA“
48 E. 7th St., New York City
Tel.: GRamercy 3-3550

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШІПА і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE IRVINGTON, N. J. NEWARK, N. J. ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща. ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерні каліція до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568